

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KRAVATLI MAVİ SAKAL Sanem Bozkurt

KRAVATLI MAVİ SAKAL

SANEM BOZKURT

1978 yılında Ankara'da doğdu. 2000 yılında Hacettepe Üniversitesi İşletme Bölümünden mezun oldu. 2013 yılında altKitap Öykü Yarışmasında Farkındalık isimli öyküsü ile birinci seçildi. Öyküleri altZine'de yayınlandı.

ayizi
kitap

Ayızı Yayınları 38
Edebiyat Dizisi 18

KRAVATLI MAVİ SAKAL

Sanem Bozkurt

1.Baskı, Aralık 2015, Ankara

ISBN: 978-605-65272-8-9

Yayıncı Sertifika No: 20762

Yayına Hazırlayan
Neslihan Cangöz

Kapak Tasarımı ve Sayfa Düzeni
Tennur Baş

Baskı ve Cilt:

Sena Ofset

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi

B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11 Topkapı 34010

İstanbul Tel: 90.212.613 38 46

Sertifika No: 12064

AYIZI YAYINLARI

A: Atatürk Bulvarı No: 223/12 06680 Kavaklıdere/Ankara Türkiye

T: +90.312.467 16 18 F: +90.312.467 16 19

W: www.ayizi.com.tr E: bilgi@ayizi.com.tr

KRAVATLI MAVİ SAKAL

Sanem Bozkurt

İçindekiler

SAHİLDE	9
FARKINDALIK	15
PENCERE	23
EVLİLİK CÜZDANI	53
KRAVATLI MAVİ SAKAL	59
BİR DOĞUM GÜNÜ MASASI	73
KARMAŞIK	79
BOŞANMA HATIRASI	83
BELAYİR	89
PİNYATA	97
DUBLE YOL VE MUZ KABUĞU	107
PEKİ SONRA NE OLDU	115

**Beni, kitaplarla dolu bir evde edebiyat sevgisi ile büyüten
sevgili anne ve babama,
ilk okurum Hamit Sarı'ya,
bütün bu macera onunla başladı; Hande Ortaç'a,
teşekkür ederim.**

SAHİLDE

Emel Hanım şapkasını şezlongun üzerine koydu. Güneş gözlüğünü geniş kenarlı hasır şapkanın içine yerleştirdi. Rüzgârın şapkayı uçurup uçurmayacağını anlamaya çalıştı. Gözlüğün yetersiz kalacağına inanarak bir zamanlar mavi olan rengi yıkanmaktan solmuş havlu deniz elbisesini de çıkartıp diğer eşyalarının üzerine koydu. Beyaz bez çantasını açtı, el yordamıyla bulduğu tıkaçları kulağına yerleştirdi.

İskelede güneşlenen gençlerin gürültüyle şakalaşmaları artık zar zor duyuluyordu. Denize doğru yürüdü. Dalgalar düşmanca kıyıya vuruyor, ardında bıraktığı beyaz köpükle kara ve deniz arasındaki sınırı belirliyordu. Beyaz köpük kabar-

cıklara dönüşüyor, kabarcıklarsa sönerek yerlerini yeni köpüklere bırakıyordu.

Her şeye şaşırان gözlerle bakan bir bebek olmak için neler vermezdim diye içinden geçirdi. İlk kez gördüğü denize hayret etmek, iskeleye bakarken heyecanla çığlık atmak isterdi. Oysa bu iskeleyi, bundan önceki dalgaların yıktığı iskeleyi ve hiç iskele olmayan zamanları bile biliyordu. Bu kadar şeyi bilmek güzel değil, olsa olsa hüzünlüydü.

Bir adım daha attı. Buraya ilk geldikleri zamanı düşündü. Küçük kızları bu kıyılarda emeklemiş, yürümüş, şu iskeledeki gençlerden birisi olmuştu. Sonra yurtdışına yüksek lisans için gitmiş ve orada kalmayı “başarmıştı”. Tam olarak öyle demişti dönmeyeceğı haberini verirken “başardım anne!” İlk gittiğı zamanlarda, arada sırada mektup yazıyordu. Sonraysa ayda bir telefon etmeye başlamıştı. İyi ve mutlu diye geçirdi içinden kadın, önemli olan da bu değil mi? Hem zaten şimdi çıksa gelse eskisi gibi olmazdı hiçbir şey. On sene önce kocası öldüğünden beri yalnızdı. Doğrusu alışmıştı da buna. Masaya bir tabak, bir bardak koyuyor, tuzsuz aşım, ağrısız başım diyerek yemeğini yiyordu.

Buradaki tek tük arkadaşından kimi evini satıp gitmiş, kimi ölmüştü. Şimdi sadece “merhaba”laştığı birkaç kişi kalmıştı.

Kocası herkesle konuşmayı görüşmeyi istemezdi. Tesadüf bu ya, mezarının başında bile kimseyi yanına yanaştırmayan kalın gövdeli, uzun dallı bir ağaç vardı. Bu ağaç çam ya da çınar değil atkestanesiydi üstelik. Orada da yalnız kalmayı başardı diye geçirdi içinden. Bir adım daha attı. Deniz artık dizlerine geliyordu. Su her zamanki gibi soğuktu. Bir süre

durdu. Güneşte ısınan vücudunun soğuğa alışması için bekledi. Kendi mezarımın yerine karar vermeliyim artık, çocuk oralarından uğraşamaz bunlarla diye mırıldandı. Kocasının yanı uygundu ama o annesinin yanını istiyordu. Sonsuza kadar annesinin yanında olmayı, onun kollarında uzanmayı tercih ederdi. Bütün gün sokakta koşup oynayıp, ip atlayıp akşam yorgunluktan uyuyamadığı gecelerde annesinin onu kucakladığı zamanları özliyordu. Yorgunluğu ancak annesinin kollarında yavaşça buharlaşıp yok olur, uykuya yenik düşen gövdesi ertesi gün için güç toplardı. Şu mavi damarlı, buruş buruş kalın bacaklar, bir zamanlar koşturup duran kibrit çöpleri miydi gerçekten? Bu hangi ara olmuştu peki? Bir adım daha attı suyun içinde. Deniz beline geliyordu. Mayosu tamamen ıslanmıştı. Bedeninin suya gömülen kısmında bir dinçlik, canlanma hissetti. Karşısındaki kırmızı duba da canlılıktan nasibini almış suyun üzerinde keyifle zıplıyordu. Kendini denize bıraktı. Sırtüstü yatıp yüzmeye başladı. Sallanan bir beşikte gibiydi. Gözlerini kapattığında denizin uğultusu kulaklarındaydı. Güneş ışınları kirpiklerinden içeri sızıyordu. Göz kapaklarının yerinde altından iki külçe vardı sanki. Boyu geçtiğini gösteren dubaları geride bırakmış, mavilik içinde ağır ağır ilerleyen küçük bir noktaydı artık. Derin derin nefes alıyor, iyot kokusuyla ciğerlerini dolduruyordu. Gözlerini araladığında ayaklarını gördü. Terlikle yandığı için ayaklarında ince beyaz şeritler vardı. Parmaklarına bakıp, eciş bücüş dedi kayıtsızca.

Sırtüstü yüzmeyi bıraktı, kıyıdan ne kadar uzaklaştığını anlamak için durup geriye baktı. Şemsiyeler küçük kokteyl süslerini andırıyordu. İskeleydeki gençler belirgin olmayan gölgelerdi. Çok uzaklaşmıştı. Bu kadar uzaklaştığı için kızdı kendine. Su yüzeyi uçuk bir mavilikle davetkârca parıltıyordu.

du. Bu mavilik katman katman koyulaşıyor, yerini karanlığa bırakıyordu. Hayat da tam böyle değil miydi? Sonsuza uzanan şeffaf, davetkâr bir pırıltıyla başlayıp karanlık bir çukurda sona ermiyor muydu? Bunları düşünürken ayağına bir şey değmiş gibi geldi birden. Bana öyle geldi diye içinden geçirdi. Sonra tekrar bileğinde bir şey hissetti. Balık, balık sürüsüne rastladım sanırım dedi. Ama içi rahatlamadı. Belki de yosundur diye düşünmeye zorladı kendini. Ayağına değen o şey her ne idiyse, kendini bu kez aşağıya, denizin karanlık tarafına çektiği kuruntusuna kapıldı. Sağında solunda hiç kimse yoktu.

Bacaklarını yukarı çekti, aceleyle kulaç atmaya başladı. Rüzgâr da onunla beraber hızlanmış kulaklarında uğulduyordu. Dalgalar az önce olduğu gibi tatlı tatlı kımıldamayı bırakmıştı. Ne diye açıldım bu kadar diye söylendi. Telaşa kapılmamaya çalışarak sakince kulaç atmaya devam etmeye çalışıyor, fırsat buldukça da karaya ne kadar kaldığına bakıyordu. Dalgalar açgözlü yırtıcı bir hayvanın ağzını açıp kapaması gibi yükselip alçalıyorlardı. Üç kulaç attığında ancak bir kulaç ilerleyebiliyordu. Ya kramp girerse ne olacaktı? Kimse yoktu etrafında, sesini duyan olmayacaktı. Dalgalar sağdan soldan arkadan her yerden geliyordu. İdareli ol, nefesini idareli kullan diye kendi kendine taktik vermeye, soğukkanlılığını korumaya çalışıyordu. Tekrar sırtüstü yüzmeyi denedi, ancak dalgalar üzerinden aşyorken nefes alması imkânsızdı. Üçüncü sayfalarda “Denizde yaşlı bir kadın boğuldu” haberi mi olacağım diye düşündü. Hangi resmini kullanırdı gazeteler? Mezar falan nereden geldi aklıma diye kızdı kendine. Düşünce gücü böyle bir şey olsa gerekti. Ha gayret diyerek yüzmeye devam etti. Tekrar gözünü aralayıp baktığında boy hizasına gelmesine çok bir şey kalmadığı-

nı gördü. Duba suyun altına giriyor, orada çok kalmadan kırmızı kafasını tekrar suyun üzerine çıkartıyor yalpalayarak bir süre daha suyun üzerinde kalma mücadelesi veriyor sonra tekrar gözden kayboluyordu. Nefes nefese kalmıştı. Son bir çabayla dubayı geçti. Bundan sonrası artık daha kolaydı. Ayaklarını yere basabilir, kramp girse bile boğulmadan devam edebilir, en azından sesini birilerini duyurabilirdi. Kıyıya kadar yüzdü, karaya nihayet ayak bastığında elini beline koyup biraz dinlendi. Midesi bulanıyordu. Havlusunu almak için şezlonga eğildiğinde nefesi ancak normale dönmüştü. Havluya sarındı. Tuzlu su hâlâ genzini yakıyordu. Yan şezlongda oturan tombulca bir kadın kilolu insanlara özgü gür ve neşeli bir sesle “Epey iyi yüzüyorsunuz. Ben bu dalgada o kadar açılmaya cesaret edemezdim doğrusu.” dedi. Emel Hanım gülümseyerek “Ben de fark etmedim açıldığımı, dalıp gitmişim.” diye cevap verdi.

Denize doğru dönüp baktı. Dalgalar içinde kırmızı duba batıp çıkmaya devam ediyordu. Suyun üzerinde ne kadar kalırsan o kadar iyi, diye mırıldandı. “Bir şey mi dediniz?” diye sordu kadın. Konuşmasının duyulduğunu fark etmemişti, irkildi. “Kimsecikler yok denizde.” dedi. Kadınsa çengel bulmacasına geri dönmüş, bir yandan soruları çözüyor bir yandan üzüm yiyordu.

Emel Hanım yedek mayosunu alıp duşa doğru yöneldi. “Suyun üzerinde ne kadar kalırsan o kadar iyi”, diye tekrarladı, bu kez içinden.

FARKINDALIK

Okuldan geldiğimde annem ve babam salondaki üçlü koltukta oturuyordu. Bu saatte ikisi de evde olmazdı, şaşırdım. Babam beni görünce ayağa kalktı,

“Gel bakalım Arda, annenle beraber seninle konuşmak istiyoruz.” dedi.

Yıllardır beklediğim şey oluyordu galiba. İşte, dedim içimden, boşanıyorlar. Bir anda şimşek çaktı kafamda ve kenarda köşede biriktirdiğim hayallerim bir an görünür oldu. İkisinden ayrı harçlık almak (arkadaşlarımdan favorisi buydu), yanlarında sigara içmek (bu da kuzenimin favorisi) - onlar

yüzünden depresyonda olma ve bunun sonuçlarını gözlerine sokma halleri ve buna bağlı nice şeyler birbirini izledi... Zevkten gözlerim doldu bile diyebilirim.

Merakla karşılarındaki koltuğa oturdum. Babam anneme baktı, annem kafasını yavaşça sallayıp ona “başlayabilirsin” işaretini çıkarttı. O da boğazını temizleyip konuşmaya başladı.

“Annenle uzun zamandır kendi içimizde tartışıyoruz ve sonunda anladık ki....”

“Baba, olmuyorsa olmuyordur. Ben de farkındayım pek çok şeyin.”

Gülümsedi, bu iyi değildi. Ortada komik bir şey yoktu neticede, anneme baktım o gülmüyor parmaklarını açıp kapıyor, özellikle başparmağını bir yere yerleştiremiyor bir türlü. Demek ki bu karar ona ait değil.

“Biz bugüne kadar çok yanlış yapmışız oğlum,” dedi babam ayağa kalkarken, elleri cebinde ileri geri yürümeye başladı. “Senin mutlu olman bizim tek isteğimizdi, eşek gibi çalıştık, çok affedersin, başka çocuk yapmadık, seni özel okulda okutamayız diye. Neyi nasıl seviyorsan öyle yapmaya çalıştık, ancak anladık ki bunlar hep boşuna.”

Hayda, ben miydim sebep yani? Bu konuşma hiç iyi bir yere gitmiyordu, hemen müdahale etmeye çalıştım. “Babacım, eksik olmayın, ben de hep size layık olmaya çalıştım,” falan diye bir şeyler geveledim. “Sus, sus. Biraz dinle, annen de önce direndi ama o da anladı. Değil mi Nalân?” Annem başıyla onayladı yine, babam konuşmasına devam etti. “Bak yavrum, biz ne yaparsak yapalım çok da mutlu olamayaca-

ğın anlaşılıyor. Ha bire ders aldırıyoruz, ama hep ortalama notlar alıyorsun. Pek zeki olmadığın bir gerçek. Fizik desen o da yok, işte benim gibi patatesten hallice bir burnun var. Saçların da dökülecek bir süre sonra. Öyle esprili falan da değilsin, yani bir kızı nasıl etkileyeceksin diye düşündük, inan annenle bir çıkar yol bulamadık. Bir servet de bırakmayacağız sana, varımızı yoğumuzu okuldu, dershaneydi, kılık kıyafetindi harcayıp duruyoruz. Gördüğün gibi hâlâ kirada sürünüyoruz. Sen nasıl buldun annemi diyeceksin, yani bu kadarını bulmak da marifetmiş gibi, değil mi Nalân?”

Annem kafasını salladı ve o başladı konuşmaya; “Bizimkisi gibi evliliğin oldu diyelim Arda, çok mu mutlu olacaksın? Bir çocuk peşinde, bir ömrü çürüt dur. Hayat mı bu? Evlenmesem daha iyi olurdu demiyorum, ama ne yalan söyleyeyim, seni kucağıma alınca başka olur her şey diye düşünmüştüm, bizim toplamımızdan daha iyi bir şey olacağını umdum hep.” “Sinerji,” dedi babam. “Hıh işte, ama ne yaparsın ki olmadı. Bizi aşamadığını ve aşamayacağını gördük.”

Kâbus gibiydi her şey, annem ve babam karşıma geçmiş, ne kadar vasat olduğumu söylüyor, kendilerinin de böyle olduğunu bir teselli gibi önüme koyuyor ve benden bunu kabul etmemi bekliyorlardı.

“Neyin kafası anne bu? Ne çektiniz siz?”

“Yani bir araba düşün,” dedi babam, “böyle atmış boşa, diyor ki ben gitmeyeyim, siz beni itekleyin. İtekle itekle biz de yorulduk artık Arda. Nereye kadar daha senin yerine bir şeyleri yapabiliriz? Bu sene dönem ödevini hangimizin yapacağı konusunda kavga ettik çocuğum, sanma ki seni suçlu-

yorum, hep bu annenin yüzünden sen de böyle oldun ya...”

“Ne alakası var Osman?”

“Dedim ben sana Nalân, peşinden kaşıkla koşma diye, daha üç yaşında çizdin bizim kaderimizi. Bu eşşekoğlueşek de anladı bizim zaafı kullandı durdu senelerdir.”

“Peşinde koşmasaydım tabii, çocuğumu düşünmeseydim senin annen gibi, ohh saldım çayıra Mevla kayıra büyütseydim de, bu çocuğun da kafasının beş ayrı yerinde dikiş mi olsaydı Osman?”

Annem dikiş deyince babamın eli kafasındaki izlere uzandı. İşte böyle, bana karşı ittifak falan zor kurarsınız, hele konu babaanneme gelirse... Bundan sonra olacaklar belliydi, babam “ölmüş anama dil uzatma” diyecek öbürü laf yetiştirecek. Yine de işimi şansa bırakmamak için durumdan vazife çıkardım; “Annecim, sen dünyada olabilecek en iyi annesin, lütfen babamın bu suçlamalarına bakma. Kaç çocuğun annesi her gece gelip terledi mi diye kontrol eder tam on yedi yıl üstelik bak bu yaşımda hâlâ peşimdesin. Ben biliyorum kıymetini senin, babam biliyor mu, işte ondan emin değilim.”

Anneliğe övgü, bilgisayara format atma etkisi yaratır her zaman. Formatımı attım, arkama yaslandım, etkisini göstermesini bekledim. Annemin gözleri doldu, tehlikeyi sezen babam kulağına eğilip bir şeyler fısıldadı, yarım yamalak “böyle mi konuştuk... müsaade etme... hadi canım, bu son şansımız” gibi bir şeyler söyledi. Annem bu kez sıkıca babamın elini kavradı, babam öne geçmişti.

Gülümsediler bana. Soğuk hatta metalik bir gülümsemeydi bu. “Gel yavrum, bak sana ne göstereceğim?” dedi babam.

Aile albümümüzü çıkarttı. Yana kayıp aralarında benim için bir boşluk bırakıp, mindere pat pat vurdu. Gidip üçlü koltukta aralarına oturdum. Gençlik resimlerini gösterdi. İspanyol paça pantolonu, daracık gömleği ve bıyıklarıyla babam objektife gülümsemişti.

“Ne görüyorsun?”

“Seni.”

“İşte o ben değilim yavrucum, orada gördüğün geleceğe umutla bakan bir hıyar.”

Sayfaları çevirmeye devam etti, annemle resimleri vardı sonra. Nişan resimleri, düğün resimleri derken benim bebekliğime geldik. “Bak, görüyor musun, o umut azalmış, anlamışım hayatım boktan, ama sana nasıl sıkı sarılmışım, adeta senden medet umarcasına, saflık işte.”

Aklım iyice karışmıştı. Çevirmeye devam etti sayfaları, ben kırmızı bisikletimin üzerindeydim, deniz kenarında kumlarla oynuyordum, dişlerim dökülmüştü, sonra tekrar çıkmıştı, sivilcelerim ve ben... bir sürü resim art arda. Benim belleğimin mutlu hatıraları. Şimdiki halimde durdu babam.

“Hazır mısın?”

Kafamı salladım, ama beni neyin beklediğini bilmiyordum. Tekrar çevirdi sayfayı, benim üniversite mezuniyetim geldi. Şimdi yazmayı aklıma bile getirmediği bir okulun, son derece uyduruk bir bölümünden mezun oluyormuşum.

“Nasıl olur?” dedim.

“Bekle.”

Bir sayfa daha çevirdi. Yanımda bir kız peydah oldu, boyu biraz kısa ve bir hayli sıksa. Karımmış meğer. Sonra düğün resmimiz, suratı asık.

“Ömrün boyunca memnun edemeyeceğin bir eşin oluyor işte,” dedi babam. “Bu daha ilk kare. Hem de annesi sinir bir tip, bak.” diye işaret etti.

Gerçekten de kayınvalidem, kaşları havada, ince dudaklarını büzmüş, bir elinde yelpazesi ile pek de sempati güzeli sayılmazdı. Yanında boynu bükük kayınpederimle objektife bakıyorduk hep beraber.

İtiraz ettim, “benim yüzüm gülüyor, ben mutluyum demek ki, dedim.

“Yok,” dedi babam. “O kadar emin olma.”

Sayfaları çevirdikçe, hayatım, bu kez geleceğe doğru akan film şeridi gibi ilerliyordu. Her karede biraz daha yaşılanıyordum, suratım düşüyordu, bir ara kafam üzerinde bir bezginlik halesi gördüğümü bile söyleyebilirim.

“Eeee, n’olcak şimdi?” dedim.

“Bir şey olmayacak” dedi annem. “Başına geleceği bil, boşuna umutlanma diye söyledik. Ya da nasıl desem, bir farkındalık yaratalım istedik.”

Size de, farkındalığınıza da diye başlayan okkalı bir küfür savuracaktım ki, annem bu kez şefkatle gülümsedi. Saçlarımı okşadı, bir sayfa daha çevirdi, albümü kucağıma bıraktı,

resimde sarıldığım oğlumu işaret ederek, “aynı sana benze-
miyor mu burnu?” dedi.

PENCERE

“Anne, baksana Naciye değil mi řu geçen? Sanki York Düşesi mübarek!”

“Ben ne bakayım? Sen bak da öğren neymiş sende olmayan. Bir koca bulamadın bu yaşa kadar, kadın üçüncü tura dönüyor.”

“Aman anne ya! Bunun bulduğu kocalara ben adam diye bakmam da ondan. řu pısırığa bak. Anne, bu öncekinin ceketlerini giydiriyor olmasın adama. Baksana üç beden büyük sanki...”

“Ha ha ha! Dur bakayım. Kız âlemsin valla, omzundan düşecek gerçekten ceket.”

Pencerenin önündeki kırmızı berjerlerde oturan babaannem ve halam dedikoduya dalmış geldiğimi fark etmemişti. En büyük zevkleri pencerenin ardından geleni geçeni seyredip, onlarla ilgili kötücül hikâyeler uydurmaktı. Bütün hayatları bu dört duvar arasında geçen iki kadının sonu gelmeyen iş-tahla dizi senaristlerine taş çıkartan entrikalarını dinleyerek büyümüştüm. Her dedikoduda babaannem muhakkak henüz evlenmeyen halama sataşırdı. Halamsa bunlara aldırmaz görünür, asıl kendisinin evlenmeyi istemediğini ima ederdi. Oysa gerçek bu değildi bence, karşısına bir fırsat çıksa babaannemin dırdırından kaçmak için gözünü kırpmadan evet diyeceğine emindim. Konuşmalarının bitmeyeceğini anlayınca araya girdim:

“Ben çıkıyorum babaanne.”

Babaannem oturduğu yerden bana doğru döndü “Allah zihin açıklığı versin benim aslan parçası torunuma. Paran var mı yavrum?”

“Var, var.”

Halam koştu geldi beni geçirmeye.

“Okuldan sonra gelecek misin?” Ceketimin yakasını düzeltti, “Lahana sarma yapacağım akşama.” Atkımı boynuma doladı, “Gelmeyeceksen bugün ıspanak yapar, dolmayı yarın yaparım olur mu halasının kuzusu?”

“Gelirim halacım, yap sen dolmayı.”

Dünyanın en güzel iki kadınıydı benim için onlar. Dört yaşımdan beri anne- baba eksikliği göstermemek için her is-

teğimi yerine getirmeye çalışmış, bir dediğimi iki etmemişlerdi. Hastalansam geceleri gözlerine uyku girmez, iştahım biraz azalsa masalar donatır, peşimde kaşıkla dolaşırlardı.

Annemi ve babamı çok hatırlamıyorum. Anne deyince bana yukarıdan gülümseyen bir melek canlanıyor gözümde. Babamsa benim için, babaannemin başucunda duran pirinç çerçevesi fotoğraftaki amcamla halamın ortasından kafasını uzatıp, gülümseyen 7-8 yaşlarında bir oğlan çocuğu. Annemle babam beni babaanneme bırakıp bir arkadaşlarının düğününe gitmiş, fakat dönememişler. O gecedan beri benim evim burası artık.

Amcam, karısı ve çocuklarıyla şehrin bize en uzak köşesinde oturuyor. Epey de zengin ama ne bayram seyranda bir harçlık verdiğini bilirim, ne babaannemi arayıp eksik gedik sordüğünü. Yine de halam da babaannem de ona hiç toz kondurmaz, aklına övgüler düzer, ne olsa ona danışrlar. Mühendislik fakültesini kazandığımda amcamın izinden gittiğimi düşünüp çok sevindiler.

Bu benim ikinci senem, bir an önce okulu bitirmek ve iyi bir iş bulmak, babaannem ve halama “işte bakın, harika bir iş çıkardınız” demeyi ipe çekiyorum. Onlara yük olmamak için matematik dersleri verip bir yandan da para biriktiriyorum. Öğrenci değişim programı kapsamında gelecek seneyi yurtdışında geçirmeyi planlıyorum. Hem yabancı dilim gelişir, hem de özgeçmişimde havalı duracak bir şeyler olur. Yazışmalar, konsolosluk, başvurular epey bir yol kat ettim ama Roma yolculuğumu kesinleşmeden söylemek istemiyorum. Sadece onları sevindirecek bir sürprizi kesinleştirip söylemek çabası değil bu. Arkadaşlarımla yaptığım birkaç

haftalık tatiller dışında hiç ayrı kalmadık. Bir yıl yurtdışında olmam onlar için çok sarsıcı olacak biliyorum, bildiğim için de erteliyorum söylemeyi.

Bu düşüncelerle dönüyorum eve. Lahana kokusu kaplamış her yeri. Camgüzelleri sabah bıraktığım yerde, pencerenin önündeler.

Masaya oturup, daha ilk lokmalarımızı almıştık ki kapı çaldı. “Kim olur bu saatte, hayırdır inşallah” diye babaannem söylenirken ben kapıya doğru yöneldim. Gelen yöneticiymiş, olağanüstü toplantıyı haber veren bir pusula uzattı. Bir müteahhit apartmanı yıkıp yeniden yapmayı teklif ediyormuş, ev sahipleriyle tanışmak ve projesini anlatmak için bu toplantıyı düzenlenmiş. Derhal amcamı aradı babaannem, paralelden halam katıldı konuşmaya. Amcam önce toplantıya gitmemizi, şartları öğrenmemizi ama kendi fikrinin de kesinlikle bu yönde olduğunu, neredeyse apartmanın kendiliğinden üzerimize çökeceği vs. şeklinde tam da ondan beklediğim ruhsuzlukta cevaplar verdi. Bu apartman yıkılıp yeniden yapılırkenki süreçte kafamızı sokacak bir yer bulma konusuna hiç girmede, evinde kalmamızı önerecek değildi tabii.

Kapattıklarında halam biraz düşünceliydi. Dedemle evlendikten sonra buraya taşınan babaannem, çocuklarını burada doğurmuş büyütmişti ama daha da önemlisi bu sokakta her gün önünden akan onca tanıdık insan aslında onun damarlarında yürüyen yaşam özsuyunun ta kendisiydi. Halam da benim gibi bunu çok iyi biliyordu.

Çok geçmeden toplantı oldu, halamla beraber katıldık. Yöneticinin salonunda, kucağımızda milföyden yapılmış bö-

reklerimizle müteahhidin projesini dinlemek için bekliyorduk. Benim en büyük stresim böreğin ufalanan parçalarını yere dökmemektir. Ağzımı ha bire peçeteyle siliyor, üstümü başımı tabağın içine silkelemeye gayret ediyordum. Müteahhit tam bir profesyoneldi, oldukça da iyi referansları vardı. Bu muhiti o dönüştürüyordu. İşin kârlılığı, mülklerin nasıl da değeri olacağı ve en önemlisi bundan sonra apartman sâkinlerinin bir otoparka sahip olacağı müjdesini verdi. Birkaç kişinin konut kredisi vardı, kapatırız, hiç mesele değil dediği an son pürüz de çözülmüştü. Halam ve ben pek bir şey diyememiştik. “Bu kadar insan bir buçuk yıl için kafalarını sokacak bir yer bulabilecekse biz de buluruz herhalde” dedi halam, “hem bak, bir daire verip küçük de olsa iki daire sahibi olacağız. İkinci daire de senin olur, ileride karınla oturursun. Ne güzel aynı apartmanda oluruz.” Her şey benden ibaretti işte. Gülümsedim, Roma yolculuğumu söylemem gittikçe zorlaşıyordu.

Eve döndük, babaannem mutfakta kabak tatlısı yapıyordu. “Babaanne zararlı ama sana bunlar” dedim. “Aşk olsun, aaaa! Ben yiyecek miyim sanki? Ben size yapıyorum yavrum, ucundan azıcık tadacağım o kadar.” dedi alınmış gibi başını diğer tarafa çevirdi.

İğnelerini olmak dışında şeker hastalığı ile ilişkisi “ay benim şekerim düştü” diyerek bolca akide şekeri yemek olduğunu bildiğim için bu söylediğini inandırıcı bulmamakla beraber, gönlünü almak için yanına oturup cevizleri kırmaya başladım. Bir yandan da toplantıyı anlatıyordum. Konuşulanlardan çok mevzunun magazin tarafındaydı babaannem. Herkes gelmiş miydi, yöneticinin karısı ne ikram etmişti, ev temiz miydi, o pasaklı toz almış mıydı, Bünyemin Bey yine

Süheyla Hanıma asılmış mıydı, gibi sorular yöneltti. Ben bunların cevaplarını verirken kapı çaldı. Halamın sesini duydum gel şekerim diye birini salona buyur ediyordu. Mutfağa geldi, “kimmiş?” dedi babaannem, “esas kadın” diye fısıldadı halam. Babaannem Huriye’cim hoş geldin diyerek salona gitti, kulağı az duyduğundan ikisi de bağırıyordu, mutfakta olduğum yerden konuşmalarını işitebiliyordum.

“Hayırdır bu saatte Huriye, rüyada mı gördün beni?”

“Yok Cevriye Teyzem, esas uyku tutmadı beni. Biz ne yapacağız şimdi, tepemde çatı yok sanki açıkta kalmış gibiyim.”

“Amaan boş ver be Huriye, elle gelen düğün bayram ne yapalım. Bakarız bir çaresine, kabak tatlısı yaptım. Sıcak daha ama, yer misin?”

“Esas yerdim Cevriye Teyze, ama hiç yerim yok.”

“Peki, yavrum sen bilirsin ama bir çay içmeden bırakmam.”

“Cevriye Teyze hiç dinlemiyorsun beni, uyku tutmadı diyorum, çay iç diyorsun. Esas sabahlarım artık ben artık o çayı da içersem.”

“Eee sen bilirsin yavrucum. Canını sıkma, her şey hallolur.”

“Esas bayılıyorum sana Cevriye Teyze, vallahi bu ne enerji, bu ne iyimserlik bu yaşta.”

“Densiz seni! Aşifte, ne varmış yaşımda?”

“Yok, yani, öyle demek...”

“Yok kız ha ha ha, seksene merdiven dayadım daha ne olacak? Nasıl da rengin attı? Ha ha! İlahi Huriye!”

Ben babaannemi tanıdığım için Huriye’nin cesaret sandığının aslında cehalet olduğunu biliyordum. Hiç ev taşımamıştı, bu muhitten dışarı adım atmamıştı. Sudan çıkmış balığa dönecekti buradan gidince.

Gece benim de gözüme uyku girmedi. Gitmemeyi düşündüm. Tam da bu aşamada onları yalnız bırakmamın kötü olacağının farkındaydım. Bütün gece evirdim çevirdim, derler ya boşa koydum dolmadı, doluya koydum almadı diye. Neticede uzun vadede hepimizi mutlu edeceği teselliyle planlarımdan anlık bir duygusallıkla vazgeçmemeye karar verdiğimde, kış güneşi de bulutlarla olan mücadelesini kazanmış, bulduğu bir aralıktan penceremi aydınlatmaya başlamıştı.

Sonraki zamanlarda apartman sakinleri karıncalar gibiydi. Yalnız yuvalarına yiyecek taşıyor, kendilerine yeni yuva arıyorlardı. Toplam on iki hane vardı, bir kısmı memleketteki evlerine, bir kısmı eşin dostun yanına sıkışırken, biz ve diğer üç hane kiralık ev bakıyorduk. Nihayetinde yakın sayılabilecek bir yerde bir ev bulduk. Halam daha küçük ev ısrarına anlam verememişti bir türlü, sonra anlatırım falan diye geçiştirdim. Artık söylemenin zamanıydı. Akşam babaannemin yanına evi bulduğumuz müjdesiyle döndük. Evi bir çırpıda anlattım, bahçe katıydı, düzayaktı, babaannem yorulmadan girip çıkabilirdi, hayır üç oda değildi iki odaydı ama bu yeterliydi çünkü ben gelecek seneyi Roma'da geçirecektim.

“O nereden çıktı?” dedi halam.

“Öğrenci değişim programı, hem yabancı dilimi geliştireceğim, hem de...”

“Gidersen dönmezsin ama!” dedi sanki gaipten bildirir gibi.

“Ne alakası var halacım, istesem bile kalamam ki, vizesi var, bilmem nesi var, İtalya da kucağını açmış aman Ahmet gelsin de burada yaşasın diye beklemiyor, merak etme. Ya-

nına oturup gözlerinin içine bakarak “Hem ben sizi nasıl bırakırım?” dedim.

Kafasını çevirdi halam “Hepsi bıraktı ama” diye mırıldandı.

Bunu dile getirmeseler de böyle bir lanet olduğuna inanıyorlardı. Dedem genç yaşta vefat etmişti, arkasından babamın kaybı... Babaannemin yaşamayan erkek çocuklarını saymıyorum bile. Bütün erkeklerin onları bir şekilde bırakıp gideceğinden korkuyorlardı. O zaman amcamı düşündüm, bu kehanetin gölgesinde yaşamamak için belki de uzak tutuyordu kendini.

“Hala bir sene dediğin nedir, babaanne sen bir şey söyle ne olur?”

“Rahat bırak çocuğu Yasemin, gidiyorsa gitmesi gerektiği içindir. O bizim akıllı oğlumuz. Ağabeyimin adını koydum ben ona, övülmeye layık o. Elbet bilir ne iyi ne kötü. Bırak artık ağlamayı, ölmüyor çocuk okumaya gidiyor.”

Halama sarıldım, hıçkırığa hıçkırığa ağladı bir süre, benim gidişimden çok bütün gidenlere döktü gözyaşlarını.

Sonraki günlerde üzölmeye pek vakit olmadı, günlerimiz koli yaparak geçiyordu. Bir çarşamba günü halam babaannemi doktora götürmüştü. Anahtarımı unuttuğum için uzun uzun kapıyı çaldım, açan olmadı, halamı aradım, görevliye bırakmış anahtarı, bir de vize başvurum için banka cüzdanının yerini tarif ettirdim. Eve ev demeye artık bin şahit gerekiyordu. Koliler, hurçlar, her yer birbirine girmişti. Koridorda yürümek mümkün değildi. Halamın odasına yöneldim doğruca. Yanlış çekmeceye bakmam neticesinde bir

deste mektupla göz göze geldik. Öylece pembe bir kurdeley-
le bağlanmış, diğer evrak yığınının içinde, ben mahremim
diye bağırıyordu. Elim desteye bir gitti, bir geldi. Sonunda
kendi kendime dedim ki, Ahmet eğer bulman gerekmeseydi
karşına çıkmazdı.

Özenle açıp okumaya başladım, okudukça çocukluğumun
uzak hatıralarında karşı apartmandan doktor Oğuz Abi can-
lanmaya başladı. Mahallede arkadaşlarımla top oynarken
beni her gördüğünde yanına çağırır, saçımı okşar sakız çi-
kolata, şeker bir şeyler sıkıştırırdı elime. O zamanlar annem
babam olmadığı için sarılmış bulduğum şefkat-acıma
çemberinin bir halkası zannettiğim bu davranışın halama
olan aşkın bir neticesi olduğunu anladım bir anda.

Bir buçuk yıla yayılan mektuplar üç bölüme ayrılıyordu. İlk
kısım karşılıklı aşkı itiraf etmenin coşkusu ve mutluluğunu
taşıyordu. İkinci kısım mecburi hizmet için gidecek olan
Oğuz abinin halamı da onunla gitmek için ikna çabaları, tatlı
tatlı dil dökmeleri, kafasında canlandırdığı evlilik hayatının
kâğıt üzerine sözcüklere (bir kız bir erkek iki çocuk, isimleri
de Ali ve Zeynep olsun gibi pek çok klişe) dökülmesi olarak
özetlemek mümkündü. Üçüncü bölüm ise ister gel ister gel-
me ben gidiyorum, gerçekten gidiyorum, hayatını annene ve
yeğenine adadığın için pişmanlık yaşamayacağını umarım,
neyse kismet değilmiş ve hoşça kal temalı toplam dört mek-
tuptan oluşuyordu. Destenin sonunda Oğuz Abi'nin annesi-
nin babaanneme getirip bıraktığı bir düğün davetiyesi vardı.
Nuray isimli bir kızla evlenmişti Oğuz Abi.

Mektupları dikkatle eski yerine yerleştirdim. Fena halde ya-
nılmıştım. Halam uygun bir teklif gelmediği için bizimle

değildi. Beni bırakıp gidememişti! Gidemediği günden bu yana hayat onun için sadece gidenleri izlediği bir pencereydi artık.

Babaannemin ne basık ev bu, sokağı göremiyorum, hiç sevmedim buraları söylenmelerinin eşliğinde nihayet taşındık. Bir odam olmadığı için salondaki kanepede kıvrılıp yattım ilk gecemizde. Roma seyahatimi düşündüm, üç hafta kalmıştı. Kalan haftalarda İtalyanca çalıştım, kalacağım evi ayarladım. San Telesforo’da toplam kırk beş metrekare, St. Peter’a 300 metre mesafede bir daireydi. İki de ev arkadaşım olacaktı. Biri Mısırlı bir çocuk, hukuk okuyacaktı diğeri ise işletme okuyacak bir Rus idi. Yerimden kalkmadan internetin başında bunları ayarlamıştım, planlarımın ne kadarının yolunda gideceğini ancak zaman gösterecekti. Tamamen yabancı bir ülkede yabancılarla aynı evde kalacak olmam beni biraz endişelendirse de ne olabilir ki diyordum, kapanırım odama olur biter. Gitmeden en son elden düşme bir bilgisayar kurup mail adresi aldım evdekilere. Halam neredeyse benimle hiç konuşmuyordu, 80 metrekarelik evde benden kaçmayı bir şekilde başarıyordu. Günler hızlıca geçti, son akşamımıza geldik ertesi sabah beşte uçağım vardı. Babaannem beni nasihat bombardımanına tutarken, halamın ağzını bıçak açmıyordu.

“Her şey okul değil, azcık gez toz. Öteki tarafta sorarlar, nereleri gezdin diye, ayıplarlar sonra bak. Ha ha ha!”

“Aman babaanne ya! Ahrette böyle bir sorgu kalemi yoktur ama tamam gezerim merak etme.”

“Kızlarla gezmeyi ihmal etme, öyle bir tanesine takılıp kalma.”

“Tabii babaanne. Şu yaşıma kadar çok kız arkadaşım oldu

da bir tanesine takılmamak kaldı sanki?”

“Ne var? Okudun ettin kızlara bakmadın da ondan olmadı. Bak diyorum, azıcık da etrafına bak. Paraya sıkışırsan da söyle. Aklım kesmiyor nasıl ihtiyacın olmaz?”

“Yok babaanne. Biriktirdim ben, ohoo çok var benim param. Bak lazımsa sen söyle.”

“Anne, Ahmet uzun zamandır, bize söylemese de, içten içe planlıyormuş gitmeyi bak. Ona göre programını yapmış, parasını falan biriktirmiş.” dedi halam ve masadan eline aldığı boş tabakları birbirine çarpıp mutfağa gitti.

Arkasından bakakaldık. Ben sinsice planlar yapan bir adam olup çıkmıştım. Üzüntümü gören babaannem elimden tuttu, “Geçer heyheyleri, sen dert etme. Orada eğlenmene bak, aklın bizde kalmasın.” dedi.

Elinde tuttuğu elimi dudaklarına götürdü, avucumun içinden öptü. “Aynı baban gibi ellerin, parmakların.” Ben de dizlerimin üzerinde eğilip kucağına yasladım başımı. Salona giren halam beni öyle yerde görünce bir çığlık attı, özür dilemeye başladı.

“Üzdüm seni kuzum, bakma bana sen.” Sıkıca sarılıp göğsüne bastırdı.

“Dur hala nefes alamıyorum” diye kafamı kaldırdığımda bu kez gülmeye başladık.

“Yani bir düzgün sevemezsin sen de Yasemin” dedi babaannem, “Ya üzüyorsun, ya boğuyorsun böyle. Ondan koca bulamadın sen zaten.”

“Ay anne bu akşam bile lafı nasıl aynı yere getirdin pes yani!!”

“Çok önemli bir işimiz var.” dedim, “şu mailleşme olayını

anlamanız gerek.” Teker teker yazdırdım, bu da mail adresiniz diye kâğıdın sonuna ekledim: camgüzelleri@hoşmail.com. Halam çok güldü bu adrese, şifreyi de alta ekledim: Ahmetgerigelecek.

Gecenin en sevimsiz kısmı gelmişti, amcamla vedalaşmak. İkisi de tutturdu, ara amcanı diye. Zorla tutuşturdular elime telefonu. Uzun uzun çaldı telefon. Ahizenin diğer ucunda, telefonun sesinin amcamın mutlu yuvasının içinde seyahatini gözümde canlandırıyordum ki telefon açıldı. Birkaç kuru cümleyle vedalaştık. Kapatırken sesinde bir rahatlama vardı. Para isteyeceğimden korkmuştu belli ki. Bu tatsız işi de savuşturunca ev halkını yanaklarından öpüp salondaki kanepeye kıvrıldım.

Fiumicino’ya indikten sonraki ilk ayı tek bir kelimeye sığdırabilirim; hızlı. Şehir açık hava müzesi gibiydi, hava harikaydı, her günü gezerek geçiriyordum. Fontana di Trevi, İspanyol Merdivenleri, Colosseum, müzeler, Vatikan derken iki haftada belli başlı turistik yerleri büyük bir iştahla bitirdim. Yalnız Pantheon beni büyülemişti, efsunlu gibi her fırsatta gidip karşısındaki merdivenlerde dakikalarca seyrediyordum. İçi de dışarısı kadar büyüleyiciydi benim için, tavani, sütunları. En son ziyaretçi defterine “Anne ben Pagan mıyım?” yazdım. Sonra güldüm. Yabancı bir ülkede yalnızdım ve kendi kendimi eğlendirmeyi öğrenmişim.

Ev arkadaşlarım fena çocuklar değildi. Mısırlı Sheriff’in aslında hiç aklında yokmuş yurtdışında okumak ama ülkede durumlar karışınca, hadi demiş babası gidiyorsun. Her turistik gezime onu da çağırıyordum, ama evde bilgisayarın başından olan biteni takip etmeyi tercih ediyordu. Sergei

son derece dışa dönüktü, Sheriff'in aksine neredeyse hiç evc gelmiyordu.

Gelir gelmez mail trafiğimiz başladı halamla.

Her gün ne yediğimi, nereleri gezdiğimi rapor ediyordum. Arada sırada kamerayla konuşuyorduk ama görüntü sestem ilerde gittiği için onları görmek dışında pek işe yaramıyordu. Birinci ayın sonunda halama Caps Lock açıkken neden yazmaması gerektiği konusunu anlatabilmişim ki, Sheriff'in babası öldü, apar topar geri döndü Mısır'a. Sergei de kız arkadaşının yanına taşınmaya karar verdi, bense ev kirası ile baş başa kalıverdim. Alelacele kampüse, internete, kahve dükkânlarına, bildiğim her mecraya ilan verdim. Neyse ki hemen ilgilenen iki kişi oldu, yurt hayatlarından memnun olmayan Anke ve Emanuele.

Kaderimde bir kez daha aynı evi iki kadınla paylaşmak vardı.

Sarışın, balıketi bir Alman olan Anke tepeden bakan haliyle bana feci halde amcamı hatırlatıyordu. Eve taşındıktan sonra neredeyse benimle hiç konuşmadı ve ben orada yokmuşum gibi davrandı. Ben de ondan hiç hoşlanmamıştım ama kirayı zamanında ödüyor, ortak giderlere de katılıyordu, ayrıca bütün suratsızlığına rağmen çok güzeldi. Dolayısıyla dert edecek bir şey yoktu.

Ema Bulgaristan'dan gelmişti, yüksek lisans yapıyordu. Anke'nin aksine son derece sıcakkanlıydı, ya da komşuluğun getirdiği genetik kodlarla biz kaynaşabilmiştik.

İlk vizeler yaklaştığı için kütüphaneden çıkmadan, dünya ile

ilişkimi kesmiş şekilde ders çalışmaya başladım. Eve sadece uyumak için gidiyordum. Bu maratonun sonuna yaklaştıkça eve geldiğim bir akşam Ema battaniyenin altında titriyor, öksürüyordu. Hemen halamdan tavuk suyuna terbiyeli şehriye çorbası, yayla çorbası ve bizimkilerin kullandığı iksir niteliğinde zencefil, ıhlamur, kuşburnu ve envai çeşit otun kullanıldığı içecek tariflerini aldım. Zor olan yapmak değil, bunları Roma’da nereden bulabileceğimi öğrenmekti. Çorbasını hazırladıktan sonra sokaklara düşüp malzemeleri aradım. Günün sonunda her çeşit malzemeyle eve gelip karışım çaylar hazırladım. Artık çayların etkisi mi, aldığı ilaçlardan mı bilmiyorum ertesi gün çok daha iyiydi. Titremesi geçmiş biraz halsizlik kalmıştı. Sabah uyandığımda salonda battaniyenin altında televizyon seyrediyordu. Anke’nin sınavları henüz bitmediği için evde yoktu. İkimiz yalnızdık. Gülümsedi, ona göz kulak olduğum için teşekkür etti, yana kayıp koltukta bana yer açtı. Yanına gittim battaniyeyi benim de üzerime örttü, omzuma yattı. “Tamamen iyileşince sana bütün Roma’yı gezdireceğim” dedi. Ema sanat tarihi konusunda yüksek lisans yapıyordu, onunla Roma’yı gezmek çok güzel bir deneyim olurdu muhakkak. Tam olarak beni heyecanlandıran sanat tarihine duyduğum ilgi değildi, bunun da farkındaydım. Omzumda duran kahverengi saçlarını elimle düzelttim, “Harika bir teklif bu ama önce iyileşmelisin” dedim.

Bilgisayarımı açtığımda yeni ileti uyarısı vardı.

From: camgüzelleri@hoşmail.com

TO: AHMETİMM

SUBJECT:

NASILSN? ARKADAŞIN İYİ OLDU MU? SENİ
MERAK EDİYORUZ. ANNEM GÖRMEK İSTİYOR.
BİZİ ARA. ÖPÜYORUZ SENİ.

İkisini de çok özlemiştim, bütçemi sarsacağını bilsem de yıl-
başı için İstanbul'a gidiş biletini almaya karar verdim.

Ema iyileştikten sonra sözünü tuttu, beraber Roma'yı karış
karış gezmeye başladık. Şehir açık hava müzesinden tiyat-
ro sahnesine dönmüştü benim için. Ema büyük bir iştah-
la bildiklerini anlatıyor, bilmediklerini de uydurup biraz
süslüyordu sanki. Çok başarılıydı, anlattığı her şey canla-
nıyor, etrafımı sarıyordu. Sistine Chapel'de Michelangelo
ile karşılaşacağımızı düşündürtüyor, piazzalarda Bernini'yle
çeşmelerin arkasında köşe kapmaca oynuyor, Raphael'in
aşk hayatını tartışıyorduk. Sezar ve "kralların kraliçesi"nin
hikâyesini babaannemi düşünerek dinledim. Nasıl eğlenir-
di kim bilir? Sonrasında Kleopatra'nın Augustus ile beraber
olmasını "bak sen" diye dinleyip, halama el âlemde neler var
görüyorsun bakışını atacaktı illa ki.

Ben de hikâyemi Colosseum'u gezerken anlattım. Güneş
batmak üzereydi, merdivenlerden çıkarken elinden tutarak
yardım ettim. Neden sonra elini bırakmadığımı fark ettim,
onun da elini çekmediğini. Sonra eve döndük, el ele. Artık
ev arkadaşlığına geri döneceğimizi düşünürken geceyi kon-

forsuz bir kişilik yatağında geçirdik. Sabah uyandığımızda mutlu, bitkin, sarmaş dolaştık. Sonra markete gidip bir dolu alışveriş yaptım, mükemmel bir kahvaltı hazırladım Ema için, domuz eti kokusuna tahammül edemediğim halde, *bacon* bile vardı. Tepside yatağa götürmeyi teklif ettim, “yok” dedi “mutfakta yiyelim.” Mutfak masamız açılıp kapanan duvara monte bir tahtaydı. “Sana bir şey itiraf edeceğim” dedi. “Gay misin diye zaman zaman Anke ile konuşuyorduk, hatta ilk buraya taşınmaya o yüzden pek de tereddüt etmeden karar vermiştik.”

Boğazına dizilmek ne demekmiş o anda anladım. Reçelli ekmeğin arkasından yediğim zeytinin yemek borum üzerindeki yerini bir anda hissettim. Çayımdan bir yudum aldım, sakın kalmaya çalışarak; “Ne yani, merak ettiğin için miydi dün gece?” dedim. “Anke ile bunun da kritiğini yapmak ister misin ya da?”

“Bana bak” dedi, “ben deneme tahtası mıyım? Bunun merak ettiğim için olabileceğini nasıl düşünürsün? Ayrıca ben sana söylemesem bilemeyeceğin bir şeyden ötürü beni suçlaman ne kadar saçma. Hiçbir şeyin içeride tutulmaması gerektiğine inanırım. İyi, kötü her şey söylenmeli anlıyor musun? Böylece kimse üzülmez. Seni seviyorum, artık sevmiyorum, başkasını seviyorum... Her şeyi söyleyebilmelisin. Saygı ve dürüstlük bunu gerektirir.”

“Anlıyorum” dedim, konu artık kapansın istiyordum.

Ayaklarını bacağımanın üzerine uzattı, arkasına yaslandı. “Peki ya sen? Ne düşünüyordun benim için?”

“Çok sıcak ve cana yakın olduğunu” dedim, durakladım, “Anke’yi daha güzel buldum ben de ilk taşındığınızda.”

Kahkaha attı, “erkeklik gururun düzeldiyse kahvaltımıza devam edelim mi? İçimden bir ses bu kahvaltıyı bir daha bula-mayacağımı söylüyor!”

Ema’nın bu doğrudan olma politikası, 1 ve 0 diye işleyen mühendis kafası tam da aradığım şeydi. Çok fazla kız arkadaşım olmamasının sebebi belki de buydu; az sayıda tec-rübenin bende yaratmayı başardığı bıkkınlık hissi. Karşımdakinin neden surat astığını anlamaya çalıştığımda cevap olarak aldığım “hâlâ anlamıyorsun, değil mi?” diye göz devirmeler - ki anlasam niye sorayım zaten - veya yalnız kaldığımızda “sadece sarılıp yatabilir miyiz?” vb. konuşmaların getirdiği yorgunluk duygusu. Artık ergen değil olgun bir ilişkiydi yaşadığım.

Tam hayatın mükemmel olduğunu düşünürken, halamdan gelen maille babaannemin şekerinin yedi yüzlere çıktığını ve hastaneye yatırdıklarını öğrendim. Birkaç gün kaldıktan sonra şekeri kontrol altına alıp öyle taburcu etmişler. Bun-ları halam taburcu olduktan sonra haber verdiği için biraz sitem ettim, neyse ki yılbaşı yaklaşıyordu ve ben biletlerimi çoktan almıştım.

Sallantılı bir yolculuktan sonra İstanbul’a geldim. Buradan giderken tasarladıklarımı, kurduğum hayalleri ve bu üç ayda yaşadıklarımı düşündüm. Hayat sizden habersiz çok farklı planlar yapıyor ve yine sizden farklı olarak bunları uyguluyordu. İster pencerenin arkasından bakın, ister önünde olun herkes için bu böyleydi.

Kapıyı çalmadan önce kulağımı dayayıp içerideki sesleri dinlemeye çalıştım. Polis radyosu açıldı, biber ve patlıcan kızarıyordu, uyuklayan babaanneme sesleniyordu halam. Zile bastım, göz deliği karardı önce, halam bağıra çağıra kapıyı açtı, boynuma atladı. Babaannem halamın çığlığından korkmuş olsa gerek yaşından beklenmeyecek bir çeviklikle elinde bir bastonla kapıda bitiverdi, beni görünce bastonu elinden attı kollarını iki yana açtı, koştum kucakladım. Havaya kaldırmaya çalıştıysam da babaannemin tombik gövdesini yerden kaldırmak mümkün değildi. Güle oynaya neşe içinde yedik yemeklerimizi, eve ısınamamışlardı. Isınamamak derken babaannem gerçekten de ısınamadığını, çok üşüdüğünü söylediği için kombi tam gaz yanıyordu. Televizyon izlerken, örgü örerken dizlerine bir şal alma huyu ortaya çıkmıştı. “Buz gibi bu ev, bacaklarım morarıyor soğuktan. Yoksa yaşlılıktan değil” diye her seferinde ekliyordu. Gelmemin sevindirici etkisine alışınca, bir an önce yapsalar da gitsek evimize başlığı altında söylenmeye başladı. Halamı “bu hep böyle işte” diye bana kaş göz yaparken yakalayınca bir güzel payladı. İki de yattıktan sonra Ema’ya mail attım, uyumuyormuş, hemen cevap geldi. Özleyen sadece ben değildim.

Mutfağa gidip kendime bir kahve hazırlarken duvardaki maarif takviminden 22 Aralık’ı kopardım. Kimse atlama-mıştı o yaprakları koparmayı çünkü her bir yaprak eski eve, eski hayata kavuşmalarını sağlayacak köprünün bir tahtası gibiydi, ardı ardına dizildiklerinde evimize giden yol tamamlanacaktı.

Yılbaşı gecesine kestanemiz, tombalamız, piyango biletlerimizle hazırдық. Tombalada kazanamayan babaannem halamı hile yapmakla suçlasa da huysuzluğu yenilmesinden değildi.

Asıl sebebi dördüncü kez amcamın arayıp aramadığını sorduğunda anladım. Aklı ondaydı, en sonunda halam dayanamadı kendi telefonundan evi arayıp, içeri gidip konuşur gibi yaparken bir yandan amcamı aradığını fark ettim. Fakat bir türlü açılmıyordu amcamın telefonu, halam on dakika kadar içeride mahsur kaldıktan sonra “annecim, abim telefonda” diye babaanneme uzattı. Onlar konuşurken halama, “niye açmamış bir türlü?” diye fısıldadım, “Kıbrıs’talar, gürültüden duymamış” dedi. Bir ara içeri kaçıp ben de Ema ile konuştum. Meğer halamın yakın takibi altındaymışım. Konuşmam bitince soran gözlerle baktı, anlamazlıktan geldim. “Eeee, dedi, adı ne?” “Ema” dedim. “Ema diye isim mi olurmuş?” dedi. “Aslında Emanuele, kısaca Ema” diye düzelttim. “Aman Ema daha iyiymiş, Emanuele ne öyle anası babası hiç mi isim bulamamış?” dedi yüzünü ekşiterek.

Yılbaşında geleceğimi bilemedikleri için bir şey alamamışlardı ama babaannem bu açığı kapatmak için iki günde ördüğü gri atkıyı parlak bir hediye paketinde bana uzattı. Ben de Roma’dan getirdiğim ufak tefek hediyelerini verdikten sonra, duty free’den aldığım şampanyayı patlattım. Mantar gidip babaannem ve dedemin nikâh resimlerini tam on iki den vurup devirdi, köpükler halıya döküldü ama bunlara aldırmadan kadehlerimizi kaldırdık. Sonra sırayla dansa davet ettim onları, önce babaannemden başladım halamdan izin isteyerek “ne de olsa salondaki en güzel kadından başlamalıyım halacım, alınmadın değil mi?” diye elimi babaanneme uzattığımda “Burada Ema olmadığına göre sıra bize gelir nasıl olsa,” dedi gülümseyerek. Neyse ki babaannem duymamıştı bu dediğini yoksa dönene kadar Ema ile ilgili her şeyi öğrenmeye çalışır ve başka bir şey konuşturmazdı. Dansımız uzun süremedi, bacaklarının ağrıdığını söylediği

için halamla devam ettik. “Şimdi sıkıştırmıyorum ama yarın anlatacaksın” dedi kulağıma, ben de buna onu döndürerek cevap verdim.

Sabah gözlerimi kıymalı kol böreğinin kokusuyla açtım. Rafadan yumurta, sosis tava, kalın bir dilim beyaz peynir, kızarmış ekmek üzerine tereyağı reçel, bir de tost, taze sıkılmış portakal suyu ile beraber beni bekliyordu masada. “Aaaa, menemen yok mu?” dedim gülümseyerek. Babaannem “ben dedim de halan yapmadı” diye kalkmaya davrandı. “Şaka yapıyorum babaanne, protein zehirlenmesi o olmadı mide fesadı olurum ben bu kahvaltıyla. Ellerinize sağlık!” Halam yanağımdan öptü, “Biliyorum biliyorum, ama annemi durduramadım, kendisi yiyemiyor ya, her şeyi sana ve bana yedirmeye çalışıyor. Sen de gittin bak hedef tahtasında yalnız kalınca üç kilo birden aldım. Hiç dikkat etmiyorsun bana fark etmemen normal tabii.” dedi. Babaannem hemen cevabı yetiştirdi “Bir kere önce sen bir iğnelemeden konuşmayı öğren. Bu çocuk nasıl fark etmesin senin kilolarını ama nazik, efendi çocuk bir şey demez. İkincisi, niye yiyemiyor muşum? Ben kırk yıllık şeker hastasıyım bir kere, herkesten iyi bilirim her şeyi! Hekimden sorma, çekenden sor.”

“Peki, annecim, sen ye. Biz de hastanelere taşınalım öyle. Gözüme uyku girmesin, anneme felç mi inecek, bir şey mi olacak diye.”

“Tabii ya, yemeyen rejim yapanlar kazık çakıyor sanki.”

“Ajda’yla aynı yaştasın anne, hiç mi bir fark yok yani?”

“Ayol verdiği örneğe bak, kadın doğurmamış bir kere. Ayrıca benim bacaklarım daha muntazam. Rahmetli, Emel Sayın’dan daha güzelsin derdi hep.”

“Ay anne neyse tamam, bir şey demedim.”

“Amaan ne var? Çok severdi rahmetli beni, çok beğenirdi. En çok da bacaklarımı.”

“Yeter anne, n’olur devam etme! Bütün iştahımı kaçırdın valla.”

“Hıh, leylekler getirmedi herhalde sizi? Evlensen iştahın kaçmazdı” diyerek babaannem son noktayı koydu. Sonra da içeri gitti.

“Hep böyle Ahmet, taşındığımızdan mı, sen gittin diye mi, yoksa yaşlılıktan mı bilmiyorum. Hep huysuz hep geçimsiz, arada Huriye falan gelince ziyaretine eski neşeli haline dönüyor ama geçici. Akşamına aynı hamam aynı tas. Neyse bunları konuşuruz sen şu Ema mıdır nedir anlat bakayım, tavuk suyuna çorba tarifi falan hep onun içindi değil mi?”

“Evet, ama o zaman bir şey yoktu hala”

“Şimdi var diyorsun yani? Didikleyip durmayı bırak şu böreği! Bak bir şey demedim annemin çenesini çekmeyelim diye ama süzölmüşsün resmen.”

Bir çırpıda attım ağzıma kalanı, ben de halamın çenesini çekmemeye kararlıydım. Sanki aklımı okumuş gibi, “Annemin ilaçlarını verip geliyorum. Tabağındakiler bitmiş olsun. Devam ederiz biz.” dedi. Babaannemin suyunu bardağa koydu, ilaçlarını hazırladı. Mutfaktan çıkmadan çayımı da doldurup öyle gitti. Hızlıca tabağındakileri bitirip ortadan kaybolacakken halam neşeyle mutfığa girdi, karşımdaki sandalyeye oturdu “anlat bakalım” dedi. Anlatabileceğim her şeyi anlattım. Bir de resim görmek istedi, telefondaki resimlerimizi gösterdim. “Güzelmış” dedi, hayret! Kötü bir şey bulmaya çalıştığı için zihnini zorladığını biliyordum, gecikmedi. “Büyük mü senden biraz?” “evet, dört yaş kadar” “epey de çokmuş, belli zaten. Neyse ben karışmayayım. Yüzük falan takmadınız değil mi Ahmet? Bak vallahi kalpten

gider bu halacın benden habersiz böyle bir şey yaparsan, hele babaannen. Şeker komasına girer çıkamaz sonra.” “Yok, hala ya, ne yüzüğü? Bir sakın olur musun lütfen?” Neyse ki babaannem içeriden seslendi de bu sorgu halimiz sona erdi. İstanbul harikaydı, yemekler enfesti, onları da çok özlemiştim ama Roma’ya dönmek için can atıyordum.

Göz açıp kapayana kadar dönüş uçağındaydım. Tok bir karın, ilgiye doymuş ve itinayla kabartılmış bir ego ile gidiyordum Roma’ya. İlkokula başladığım zamanları hatırladım. Dünyadaki en akıllı, en yakışıklı, en becerikli çocuğu kendim zannediyordum okula gidene kadar. Evde her hareketim alkışlarla karşılandığı için böyle düşünmemi şimdi şaşırtıcı bulmuyorum. Ancak sınıfta benden iyi okuyan, daha hızlı koşan, daha çok sevilen çocukları görünce hayatın gerçeğinin evdeki olmadığını anladım. Gördüğüm fazla sevgiden şikâyet edecek değilim, sadece hayatımdaki diğer insanlardan bunu beklememeyi öğrenecek kadar tecrübeliyim artık.

Roma’da havalar İstanbul gibi, birkaç derece daha sıcak ve belki biraz daha kapalı ve kasvetli. Gelir gelmez yine bir vesile ile Pantheon’a gidiyorum. Yerinde duruyor. Ema gelmeden hızlıca yerleşiyorum. Ona yılbaşı hediyesi bir kolye aldım. Etrafı altınla çevrili bir nazar boncuğu sallanıyor ucunda. Fazla mutlu olmanın sigortası; nazar boncuğu...

Uzatmalı bir tatil yaptığımızdan olsa gerek hızlı başlayan dönemin bir anda yarısına geldik vizeler, projeler hummalı bir çalışma içindeydik. İstanbul’dakilerle görüşme sıklığımız epey azalmıştı, haftada bir-iki mail ancak yazabiliyordum. Vizeleri bitirdiğimiz hafta kendimize ödül vermeye

karar verdik. Canlı müzik yapan bir caz *club*'dan rezervasyon yaptırdım. Sabaha kadar eğlendik. Sokaklarda dolaştık sarmaş dolaş. Alkolü fazla kaçırmış bir turist kafilesi ile karşılaştık, gürültüyle şarkılar söylüyorlardı. Cık, cık diye yanlarından geçerken kendimizi Roma'nın yerlisi saymaya başlamıştık. Eve döndüğümüzde ikimiz de bir yerlerde sızdık kaldık. Çok kötü rüyalar gördüm arka arkaya. Hep sıkıntılı. Uyandığımda hayal meyal birkaç şey hatırlıyordum. Sınava gidiyormuşum, kâğıdı elime alınca fark ediyorum ki İstanbul'da giydiğim terliklerim var ayağımda. Sonra kiradaki eve geçiyor birden rüya, babaannemi arıyorum evin içinde yok. Halam geliyor ona soruyorum, nerede babaannem diye. Salona bak, diyor. O sırada babaannemin sesini duyuyorum, nasıl da görmemişim diye salona gidiyorum yine yok, bak orada diyor halam, çiçeklerin arasında görüyorum onu, bir saksının içinde, küçücük kalmış. Ne oldu sana, ne oldu sana? derken Ema omuzlarımdan sarsarak uyandırdı. Gözlerimi açtığım halde rüyanın etkisi geçmek bilmedi bir türlü, duşa girdim, üzerine kahve içtim. Nihayet biraz kendime gelmişim. Bilgisayarın başına geçip akşam sekizde görüşelim, arayacağım sizi, *skype*'ın başından ayrılmayın, diye tembihledim. Ancak seslerini duyup, yüzlerini görürsem rahatlayabilecektim.

Sekizde halam dediğim gibi bilgisayarın başındaydı, biraz lafladıktan sonra babaannemi istedim gelsin diye, uyudu dedi halam. Babaannemin tam bir gece kuşu olduğunu bildiğim için buna inanmam mümkün değildi. Kötü bir şeyi saklıyordu muhakkak, ısrar ettim *laptopı* götür o zaman diye, halam anlam veremedi tabii ısrarıma. İçeriğini anlatmadan kötü rüya dedim, görmek istiyorum babaannemi. Usulca yanına gitti, ben de sarsılan kameradan etrafı görmeye ça-

lışıyordum, babaannem gerçekten de yatağında yatıyordu. Biraz çok gezmişler bugün, doktor falan hep dışarıdalarmış, o yüzden erkenden yatmak istemiş. Öyle dedi. Ben de inanmak istedim. Birkaç hafta daha yakın markajda tutmaya karar verdim, her gün ya mail atıyordum ya da arıyordum. İki satır da olsa halamın cevaplarından, kamera açıkken gözlerini kaçırmamasından bir şeylerin yolunda gitmediğini anlayabiliyordum. Kaçamak yanıtlar almaktan bıkmıştım. Bu kararlılıkla oturdum bilgisayarın başına. *Skypeları* açıktı. Halam yine sahte bir neşe ile selamladı beni. Artık dayanamadım; “Ne olduğunu anlatacak mısın hala?” dedim.

“Yoo, bir şey olduğunu nereden çıkartıyorsun? Yorgunum biraz sadece o kadar.”

“Hala biz kaç yıldır beraberiz, çocuk muyum ben niye kandırmaya çalışıyorsun. Apaçık belli bir şeyler var, bak fi-nallerime çalışamıyorum.”

“Peki, Ahmet anlatıyorum. Sana bugüne kadar bir şey anlatmadım çünkü kesinleşen bir şey yok henüz.” Derin bir nefes aldı, devam etti “Birkaç ayrı doktorla görüşüyoruz, ancak hepsi amputasyon konusunda hem fikir, şu anda netleştirmeye çalıştıkları tek şey dizin altı mı, üstünden mi kesileceğinin belli olmaması. ”

“Bacaklarını mı kesecekler diyorsun bana?”

“Evet, dediğim gibi yeri tespit edemediler, ondan sonra bir tarih kararlaştırılacak.”

Hayatta en sevdiği şey gezmek olan, iki gün kar yağınca dışarı çıkamadığına hayıflanıp ve bacakları ile devamlı övünen babaannem onlarsız nasıl yaşayabilecekti! Konuşamadım. Halam da konuşmadı.

“Haber var mı babaannemin?”

“Bir şeylerin ters gittiğinin farkında ancak hiçbir şey sormuyor. Bu konuda kesinlikle konuşmuyor, hayatına hiçbir şey olmamış gibi devam ediyor. Nasıl olacak bilmiyorum, inan aklımı kaçırmak üzereyim Ahmet.”

“Halacım benim, neden söylemedin bana? Ben yarın geliyorum oraya” dedim hırsla.

“Dur” dedi “acele etme, şu finallerini atlat, zaten ondan önce ameliyat olmaz, gelsen ne olacak şimdi? Annem beni öldürür bak gelirsen. Bitir şu finallerini kuzum, e mi?”

“Tamam, ama her şeyi her gün anlatacaksın bana.”

“Söz. Hadi çalış artık ben hallediyorum her şeyi. Öpüyorum seni.”

Ekranı kapattığımda ne yapacağımı bilmez halde evin içinde dolaşmaya başladım. Bu içime dolan çaresizlik duygusu beni boğmak üzereydi. Sokağa attım kendimi. Hızlı hızlı yürümeye başladım, ne kadar hızlı yürürsem yürüyeyim beni takip eden düşüncelerden kaçamıyordum. Düne kadar kaldırım taşlarına bile bayıldığım bu şehir artık yarı açık cezaevi gibiydi benim için. Bir an önce çıkmalıyım buradan. Ne kadar öyle dolaştım bilmiyorum, döndüğümde herkes evdeydi. Anke yine bütün sevimsizliği ile dolaşıyordu, neyse ki bana bir şey demedi, her şeyin hıncını oracıkta ondan çıkaracaktım yoksa. Ema kolumdan tutup odaya çekti beni, yatağın kenarına ilıştik. Omzuna koydum başımı, anlattım. Saçlarımı okşayıp teselli etmeye uğraştı. Bir işe yaramadığını görünce beni pratik yaşamın içine çekti kolayca. “Hemen biletleri ayarlayalım” dedi. “En azından ne zaman gideceğini bilirsin, o da seni bir nebze daha rahatlatır.”

“Ben hiçbir şeye bakamam şimdi” dedim.

“Ben hallederim” dedi, içeri gitti.

Finallerimin bittiği günün gecesine bileti almış geldi. Finaler nasıl geçti hiç bilmiyorum, vizelerin yüzü suyu hürmetine bitti galiba ikinci dönem. İstanbul'a dönerken Roma buruklukla anacağım bir şehir, Ema ise hayatımdaki en olağanüstü üçüncü kadın ve eski kız arkadaşımı.

Eve gittiğimde ameliyata iki gün vardı. Babaannem gördüğüne memnun gözlerle karşıladı beni, bir süre sonra gözlerinin içimden geçip daha uzaklarda bir yerlere baktığını anladım. Bedenen yanımdaydı sadece.

O gece hep beraber nasıl normal davranmayı başardık bilmiyorum. Ertesi gün halam son hazırlıklarını yaptı, çantalarını hazırladı. Doktorlarla görüştü, bu süreçte misafir sanatçı gibi davranan amcamı da arayarak akşam gelmesi için neredeyse yalvardı. Ameliyattan önceki son akşam yemeğimizde beraber olacaktık. Bir şeyleri bahane edip yengem ve çocukları getirmedi sadece kendi gelmeyi lütfetti amcam.

Ben gün içinde kendime uygun gördüğüm her şey yoluna girecek rolüne bürünmüş, babaanneme saçma sapan şeyler anlatıp dikkatini dağıtmaya çalışıyordum. O da neşeli babaanne rolünde beni dinliyordu.

Saat sekizde kapı çaldı, ben açtım. Yalandan kucakladı beni. Doğrudan salona geçti, yemekte hiç konuşulmadı neredeyse. Yemekten sonra halam kahveleri yaptığında amcam konuşmaya başladı;

“Önemli olan ameliyat değil, sizin tek düşündüğünüzün bu olduğunun farkındayım. Hâlbuki sonrası çok daha önemli, annemin bakım işini diyorum yani. Bundan sonra kendi işini kendi göremeyecek, peki ne olacak sen kaç ya-

şındasın halledebilecek misin tek başına? Mümkün değil.”

“Ben de onu söyleyecektim” dedi halam, “bize temizliğe gelen kadının eltisi, pek temiz pek titiz bir kadın, 35 yaşlarında, genç de. O gelse diyorum. Anne sen ne dersin?”

“Siz bilirsiniz.” dedi babaannem. “Siz aranızda konuşun ben biraz uyumak istiyorum.” diyerek ayağa kalktı. Kolu-na girdim, beraber içeriye gittik. Hazırlanmasını bekledim. Pembe-yeşil geceliğini giydi, takma dişlerini su dolu bardağın içine koydu, elimden tuttu. Bir süre konuşmadık.

İçeriden önce mırıl mırıl gelen seslerin tonu gittikçe yükseliyordu. Sonunda bağırışmaya döndü.

“Huzur evi” diye bağıırıyordu amcam “en iyisi orası, yirmi dört saat bakımı olur, bu evde bir kadın daha girecek yer mi var?”

“Aklını mı kaçırdın abi? Ben dururken, sen dururken nasıl dersin bunu?”

“Ben seni düşünüyorum. Yapamazsın tek başına, bak öbür ev de bitmek üzere, satarız bir tanesini koyarız bankaya haydi haydi yeter annemin bakımına.”

“Orada Ahmet oturacak ileride, satamayız.” dedi halam şimdiye kadar hiç duymadığım bir ses tonuyla.

Ben babaannemin yüzüne bakıyordum, bağırışmaları duyup anlayabildiğinden emin değildim.

Halamın cevabı ile amcam çileden çıkmıştı, özellikle duyurmaya çalışır şekilde daha da bağırmaya başladı.

“Yok, canım! Var mıymış annemin her torununa bırakacak bir evi acaba. Benimkileri de yurtdışında okutacak mı annem?”

Babaannemin hiç sesi çıkmıyordu, ben kalkmaya yeltenince elimi daha sıkı tuttu. Yanında kalmamı istedi.

“Ne diyorsun abi? Biz bir kuruş vermedik çocuğa. Hiç mi kardeşinin annenin hatırı yok sende? Sana bak diyen yok, para isteyen yok. Onu huzur evine kapat, evini sat, yeğenini elinden gelse sokağa at. Neler diyorsun sen?”

“Ben ne gördüm ki?” dedi amcam, “Ne yaparsanız yapın, ama o evi bırakmakmış, yok bilmem neymiş aklınızdan çıkartın. Yirmi yıldır annem bakıyor zaten, bana baktığından çok baktı Ahmet Efendiye. Yeter artık.”

Eve alınan bir sokak köpeği gibiydim. Yediğim mamanın hesabını sayıp dökmeye kalkıyordu. Babaannem bağırma-ya başladı bir anda, hem göğsüne vuruyor, saçlarını çekiyor “Ne vardı Alim öleceğine sen ölseydin, ne vardı!!! Taş doğuraydım seni doğuracağıma” diye bacaklarını dövüyordu. Halam da amcam da bir anda yanımızda bitti,

“Nihayet” dedi amcam, “Malumun ilanı. Beni hiç sevmeyin zaten. Varsa yoksa küçük oğlun sevgili Ali. O öldü, onun tahtına oğlu geçti bu kez.”

“Abi sus artık Allah aşkına” diye yalvarıyordu halam.

“Kalkamayayım o ameliyat masasından” dedi babaannem, “başka da bir şey istemiyorum.”

“Ne haliniz varsa görün!” dedi amcam kapıya doğru ilerlemeye başladı. Arkasından fırladım, omzundan çevirip suratının ortasına yumruğu indirecekken halam bir anda havada yakaladı elimi.

“Bırak bırak” dedi amcam “Eşkıya seni. Yazıklar olsun!”

Sana yazıklar olsun diye bağırdığımı hatırlıyorum en son, sonra halam ikimizi ayırdı, beni sakinleşmem için mutfığa

soktu, amcamı da kapı dışarı etti.

Ertesi gün sabah erkenden kalktık, zaten hiçbirimiz uyumamıştık. Bir taksiye binip hastaneye gittik. Babaannemi hazırladılar, yatağından sedyeye geçerken onu son kez ayaklarının üzerinde gördüğümü düşündüm. her vesile ile güzelliğini övdüğü, bütün çocukluğum boyunca peşimden koşan bu bacaklar, dizden yukarıdan kesilecekti. Beni çağırdı yanına, gidip elini öptüm. “Sen benim gözümün ışığıydın” dedi. “Sen de benim gözümün ışığıydın, ana kraliçem” dedim. Gü-lümsedi.

Uzun bir ameliyat olacağını söylemişlerdi, halamla kâh hastanenin bahçesinde, kâh kantinde, koridorlarda vakit geçirmeye çalışıyorduk. Bin türlü insan geçiyordu önümüzden, genç, yaşlı, ya hasta ya da hasta yakınları. Sağlıklı insanlara ait kaygıların içeri sokulmadığı ayrı bir gezegendeydik sanki. Kontrol sadece hastalıktaydı, ondan başkasını düşünmenize imkân verilmeyen bir yerdi burası.

Amcam birkaç kez aradıysa da, halam hepsini reddetti. “Biliyor nerede olduğumuzu, çok merak ediyorsa gelir” dedi. Bir şey diyemedim.

Sonunda ameliyattan çıktı babaannem, bizi odaya aldılar. Üzeri örtülüydü belden aşağısının, bakmamaya çalıştıkça gözüm oraya kayıyordu devamlı, örtü bir boşluğu kapatıyordu sadece. Aldığım nefesin bir ağırlığı olduğunu anladım, ciğerlerime hava değil kurşun doluyordu sanki. Ağzımı, burnumu açıp nefes almaya çalıştım işe yaramıyordu. Hastanenin ağır kokusundan olduğunu düşünüp koridora çıktım. Camı açıp kafamı uzattım. Değişen bir şey yoktu. Her nefes

tonlarca ağırlıkla ciğerime iniyordu. Odaya geri döndüm. Doktorla halam dışarıda konuşurken, ben de babaannemin kendine gelmesini bekledim. Fizyoterapist ve bir psikolog adı önerdi doktor. İlaçların, merhemlerin kullanılma prensiplerini anlattı. Pansumanları hastanedeyken hemşire yapacaktı, biz de nasıl yapıldığını öğrenecektik. Ameliyatta bir kez kalbi durmuştu babaannemin, sonra canlandırabilmişlerdi tekrar, içinde yaşama sevgisinin mücadele ettiğine hiç kuşum yoktu zaten.

Babaannem bir ara gözünü açar gibi oldu, sonra tekrar uykuya daldı.” Git artık sen” dedi halam, “ben buradayım, sen dinlen ki, sonra nöbeti devralırsın.” Tabii ki bana devretmeyecekti nöbeti ama hemen bir mantığa büründürüvermişti beni göndermesini. Taksiye bindim, yolu uzatmak pahasına eski evimizin önünden geçtim.

Yeni bina yükselmeye başlamıştı kalıntıların üzerinde. Pencerelerimizin olduğu yerde boş çerçeveler vardı şimdi.

Anladım ki biz, o dekorda var olabilen kişilerdik yalnızca. Dekor yıkılınca sahne dağılmış bizler acıklı makyajlarımız, üzerimize büyük gelen kostümlerimizle gerçek hayatın içinde iğreti ve yalnız kalakalmıştık.

EVLİLİK CÜZDANI

“Ne kadar mutluyum bilsen Mert.”

“Ben de sevgilim. Ben de çok mutluyum.”

“Valizlerinizi yukarı odanıza çıkartıyorum.” Resepsiyonun önünde kaydımızı tamamlamak için beklerken görevli çocuğun sesi aramıza giriyor.

“Mert ben de perişan oldum, yukarı çıkıyorum. Sen kayıt işlemlerini halledersin değil mi?”

“Tabii canım, sen çık on dakikaya yukardayım.” Yanağıma bir öpücük kondurup uzaklaşıyor.

Resepsiyondaki görevli ezberlenmiş cümlelerle karşılıyor beni.

“Otelimize hoş geldiniz Mert Bey. Balayı süitimizi beğeneceğinizi umuyorum, isterseniz şuraya bir imza atın, aile cüzdanınızı bırakın. Ben kayıt işlemlerini hallederim, sizi de fazla bekletmemiş oluruz.” Art arda sıraladığı bu klişe cümlelere rağmen yine de dost canlısı bir havası var.

Aceleyle çantayı karıştırıp cüzdanı buluyorum, uzatırken üzerinde bir yazı olduğunu fark edip geri çekiyorum. Resepsiyondaki görevlinin eli havada kalıyor. Beyaz zemin üzerine kırmızı, büyük puntolarla **EVLİLİK ÖLDÜRÜR** yazıyor. Gözlerime inanamadan bir kez daha okuyorum. Daha önce nasıl fark etmemiş olabilirim ki bu yazıyı? Nikâha kadar geri sarıyorum, nikâh memuru bizi karı koca ilan edip evlilik cüzdanını Ebru’ya uzatıyor, Ebru da elindeki cüzdanı davetlilere doğru sallıyor. Bu sırada en önde oturan ve elbisesinde orantısız payet kullanılmış teyzemin kıyafeti yüzünden gözlerim kamaşıyor. Sonra da ilk kez burada görüyorum cüzdanı işte. Resepsiyon görevlisi şaşkınlığını fark ediyor, omuzlarını silkip “Bir süredir bu uyarıyı koyuyorlar cüzdanların üzerine.” diye ekliyor. İlk kez bakıyorum ona. Seyrek saçları, ince bir bıyığı var. Yüzüne baktığımı görünce konuşmaya devam etmesini istediğimi anlıyor.

“Bence saçma ve gereksiz. Zaten bu aşamaya geldiysen geçmiş olsun. Durun tahmin edeyim nikâh memuru evlilik cüzdanını eşinize uzattı, o da aldığı gibi davetlilere salladı ve siz de ilk kez burada gördünüz cüzdanı?”

“Evet, sanırım. Ama bunu nasıl bilebildiniz?”

“Sadece isabetli bir tahmin.” Parmakları klavyenin üzerinde gidip gelirken, nefes almaksızın anlatıyor.

“Bizim otelin adı balayı oteline çıktığı için, her gün yeni evliler geliyor birkaç tanesi böyle anlattı, kalanlara da artık

merakımdan soruyorum. Aksini söyleyen çıkmadı henüz. Bence gelinler arasında böyle bir gizli örgütlenme var. Hoş, zaten o saatte damat görse ne olacak? ‘Ben vazgeçiyorum’ mu diyecek? Hem zaten sadece erkekleri öldürmüyor. Kadınlar için daha da ölümcül. Annelik işleri falan, anlarsınız ya.”

“Ben evlilerin daha uzun yaşadığını duymuştum.”

“Doğrudur. Gazetelerde sıklıkla yayınlanan araştırma sonuçlarını diyorsunuz. ‘İngiliz bilim adamlarının yaptığı araştırmada evlilerin bekârlardan on iki sene daha çok yaşadığı tespit edildi’ gibi bir şeyleri hemen her gün okuyoruz tabii. Yalnız bu uyarı yazısı ile anlatılmak istenen bedenen gerçekleşen bir ölümden ziyade yaşam kalitesindeki gözle görülür düşüş olsa gerek.”

Kafam hâlâ yazıdaydı, resmen cüzdanın üzerine hem de büyük harflerle henüz adım attığım kurumun ölümcül olduğuna dair bir uyarı vardı.

“Ne zaman başlamış bu yazı işi peki? Annemlerin evlilik cüzdanında böyle bir ibare hatırlamıyorum.”

“Ben de bilmiyorum. İlk kez geçen sene rastladım.”

Elinde salladığı evlilik cüzdanına bakakaldım.

Bu sırada telefonum çaldı, arayan Ebru’ydu. “Mert nerede kaldın sevgilim?” diye sordu. “Geliyorum canım” dedim.

Resepsiyonist bu kez biraz bilmiş bir tavırla “Evliliğin ilk kuralı Mert Bey, accountability.” dedi.

“Hesap verebilirlik” diye mırıldandım.

“Evet, ama accountability dediğimde misafirlerimiz daha

iyi anladığı için öyle söylüyorum ben de. İşte bu kurala riayet ederseniz çok daha mutlu olur, bu dönemleri az acılı atlatırsınız. Son aramalarınızdaki kişilerle neler konuştuğunuz veya nereye, kiminle gidiyor olduğunuz, tabii ne zaman döneceğiniz gibi pek çok sorunun cevabını sorulmadan söylemelisiniz.”

“Yani size katıldığımı söyleyemem, belki de bu saydıklarınız başkaları için böyledir. Hemen tanışıp evlenenler örneğin. Bizim gibi uzun zamandır birbirini tanıyan ve karşılıklı saygı çerçevesinde bir ilişki yürüten medeni insanlar evliliğin insanları bo..” derken telefonum çaldı.

“MEERRT!!”

“Geldim canım hemen, işlem uzadı biraz.”

Telefonu aceleyle kapattım, ama resepsiyonist Ebru’nun cırlayan sesini duymuştu çoktan. Bıyık altı gülümsemesini saklama nezaketi dahi göstermiyordu karşımda. “Maksadımı aşmak istemem ama son bir şey eklemeliyim Mert Bey. *-miş gibi yapmak* altın kuralı. Mutluymuş gibi, duymamış gibi, önemsermiş gibi, zevk almış gibi yapmak. Örnekler uzatılabilir. Lütfen mazur görün beni, bu kadar yeni evli önümden geçip gidiyor her gün. Bir çeşit sorumluluk hissediyorum.” Sol elini havaya kaldırdı, alyansını gösterdi. “Tam yirmi yedi yıl.” diye ekledi.

“Siz halledersiniz işlemleri. Sonra alırım ben sizden cüzdanı.” diyerek uzaklaşırken, Ebru’nun bu olanlara ne kadar şaşıracağını düşünüyordum.

Odaya çıktığımda Ebru uzanmış televizyon seyrediyordu.

“Nerede kaldın?” dedi dudaklarını büzerek “Hiç gelmeyeceksin sandım.”

“Abartmayı seven sevgilim benim. Ne olduğuna inanamazsın!” diyerek yatağa yanına oturdum.

“Evlilik cüzdanının üzerinde evliliğin öldürdüğünün yazdığını biliyor muydun?”

“Evet.” Cevabı buydu, tek kelime. Biliyormuş.

Şok olmuştum! Resmen benden gizlemişti. Evlenir evlenmez bir şeyler gizlemeye başlamıştı benden. Hırsıyla omuzlarından tuttum,

“Neden bana söylemedin?”

“Aman Mert, aynısı sigarada da yazıyor. Resimli hatta. Üstelik sen bu resimlere sinir olduğun için ya free shoptan alıyorsun sigaranı ya da ciğerli olanı almamak için boş bebek arabasını, o da olmadı yataktaki mutsuz çifti üşenmeden aramıyor musun sanki? Ne zaman merak sardın uyarıları okumaya acaba?”

Haklıydı. Uyarıları dikkate almazdım. EDS uyarıları hariç. Bir şey söylemedim. Daha birinci gün haklılığını açıkça ilan etmek istemedim. Banyoya doğru ilerledim. “Nereye?” diye sordu. “Duşa gireceğim, müsaadenle!” diye sertçe cevap verdim. Duşun altında uzun uzun kaldım, sular üzerimden akıp geçerken gelecekteki hayatımızı kafamda canlandırmaya çalıştım. Sıkıntıyla çıktım duştan, hiçbir ferahlama hissi yoktu içimde. Çıktığımda Ebru odadaki berjere oturmuş, bacak bacak üstüne atmış bir ileri bir geri sallıyordu.

“Mert bir konuşma yapmamız gerek seninle.” dedi. Duşa giriyorum derken çok mu sert çıkmıştı sesim?

“Efendim canım” diyerek karşısına oturdum.

“Ne zannediyorsun sen bu evlilik meselesini?”

“Yani sevgi ve saygıyla insanların beraber olduğu..” diye söze başladım.

“Geç bunları!” dedi. “Ben senin ne düşündüğünü biliyorum, çünkü aynısı bende de var. Bak canım, biz bu yola çıkarken ne ben annem kadar saftım, ne sen baban kadar romantik ve hevesliydin. Biz artık yaşıyoruz malum yaşlara geldiği için, birbirimizden daha iyisini bulamadığımız için - ki Allah biliyor ya çok aradık, dile kolay dört sene nişanlı mı kalınır bu yaşta?- ve buna benzer muhtelif sebeplerden evlendik. Bundan sonra ne olacağını da söyleyeyim, en geç iki sene içinde bir çocuk yapacağız ve edebimizle evimizde oturacağız. Anladın mı?”

Evet, anlamında kafamı salladım.

“Tuzağa düşürülmüşsün de zorla evlenmişsin, vay evlilik öyleymiş böyleymiş muhabbeti de istemiyorum. Senin için neyse, benim için de o.” Tek kaşını havaya kaldırdı son cümlesini söylerken.

Bu esnada benim telefonumdan mesaj uyarısı geldi. Resepsiyonist sağ omzumun üzerinde belirdi birden, *accountability, bility, ility* diye kulağıma fısıldıyordu. Telefonu cebimden çıkartıp yüksek sesle okudum mesajı, annem otele varıp varmadığımızı merak ediyordu.

Gülümsedi. “OK, ben duşa giriyorum, kurt gibi açım, akşam yemeğine geçeriz sonra da.” dedi. Yanağıma bir öpücük kondurdu. Banyoya kadar bir şarkı mırıldanarak uzaklaştı.

Yatağa uzanıp şarkıya kaldığı yerden devam ettim. Her şey yolundaymış gibi...

KRAVATLI MAVİ SAKAL

“Egemen, beni seviyor musun?”

“Ben de seninle bunun hakkında konuşmak istiyorum Aslı.”

Buyur buradan yak. Gelmişsin akşam yemeğine, zıkkımlan karidesini kes sesini otur. Yok, illa beni seviyor musun? Nedir bu ilgi dilencisi hallerim benim?

“Aslı beni dinliyorsun değil mi? Önemli bir konu bu. Hazır mısın emin olamıyorum ama...”

Sedar’la bu yüzden nişan atmadın mı sanki? Bütün mesaimi

sana harcıyorum, bu böyle olmayacak dedi. Avutamam seni dedi yani, açık açık. Aslı sen yaşadıklarından hiç ders alma, e mi? Herkesi kaçır böyle...

“Neye hazır mıyım Egemen?”

Aman Allah’ım eli cebine gitti ve bir mücevher kutusu mu görüyorum? Yoo, Tweety mi o?

“Aslı, artık birlikte yaşamayı deneyebiliriz bence. Biliyorum çok olmadı diyeceksin. Hepi topu yedi aydır birlikteyiz. Nasıl anlatabilirim bilmiyorum ama sende benim aradığım o şey var. Bunu hissediyorum.”

Ne çok olmadı? Gelmişim otuz iki yaşına. Yedi erkek arkadaş bir nişanlı bıraktım arkamda. Üç kız aynı evde yaşıyoruz, üstelik aydınlığa bakan küçük odada ben kalıyorum. Tabii ki evet diyeceğim sana ama kuralına uygun oynayalım o zaman.

“Haklısın. Bu teklif beni çok şaşırttı aslında. Oldukça ciddi bir adım. İşler yolunda giderse, bundan sonra neyin gelebileceğini biliyorsun değil mi?”

İşte böyle Egemen Bey, şah...

“Hem de çok iyi biliyorum Aslı, tahmininin ötesinde.”

Ve mat. Bu oyun burada biter. Bekâr Balıklar için sürpriz gelişme buymuş demek. Şimdi geriye kaldı üç beş ay canım cicim sonra gelinlik seçmece. Gözümün önünden her şey Instagram’a konmaya hazır bir şekilde akıp geçiyor,

Cahide’de kına gecesi organizasyonu, gelin başı provalarım, bekârlığa veda partisi ve üzerinde Game Over yazan pastam, tercihen bir kır düğünü, doğal ortamda foto çekimlerimiz - ben ufka bakıyorum Egemen bana, sonra ben kameraya bakarken bir elimde kravatı Egemen’i arkamdan sürüklüyorum - pasaportlarımızın arasına sıkıştırılmış uçak biletlerimizle havaalanında, en sonda en güzeli; arkada Maldivler ve kendine özgü renkleri, önde kokteyl bardaklarımız, tabii ki *valencia* filtreli.

Artık yüzümde nasıl bir gülümseme olduysa o da gülümseyerek kadehini kaldırdı. Yeni hayatımızın şerefine kadehlerimizi tokuşturduk. Tweety’nin ucunda sallanan anahtarı çantama koydum. Geceyi güzel bir tatlıyla tamamlama isteğimse Egemen’in müdahalesi ile yerine gelemedi.

“Tatlıyı atlayalım bence Aslıcım. Yeterince yedik zaten.” Kahve-sigara girişimimi ise “yazık o körpecik ciğerlerine!” diyerek savuşturdu.

Ertesi gün daha eşyalarımı toplarken, yerime birisini bulmuştu bile evdekiler. Yarım günde toparlandım, sonra hop Egemen’in yanına. “Home is a Man’s Castle” yazılı paspasında ayaklarımı silerek eve girdim. Kimse yoktu.

Dış fırçamı itinayla onunkinin yanına yerleştirdim. Minik biblolarımı salonun orasına burasına serpiştirdim. Yatak odasındaki dilsiz uşakta pantolonu asılıydı. Kendi gömleğimi onunkinin üzerine astım. Annem anlatmıştı, evlendiğinde gelinliğini damatlığın üzerine koyarsan senin dediğin olurmuş. Bizim evlenmemiz ufukta gözükmediği için şimdilik kendimce böyle bir önlem aldım. Eşyalarımın en kıymet-

lisi olan çırpıcımı da mutfakta küçük ev aletlerinin yanına koyduktan sonra yalnızlıktan istifade evi keşfe koyuldum..

Egemen oldukça titizdi. Şimdiye kadar varlığını bildiğim ama üzerinde çok da durmadığım bu özelliği evin her yerinden fışkırıyordu. Salonda, hiçbir yerde damla toz yoktu. Masayı, televizyon ünitesini geçtim, bitkilerin bile yaprakları parlak yeşildi. Bitki demişken küçük bir botanik bahçesi vardı salonda, üç bonsai, bir limon ağacı ve saksıda başka küçük ağaçlar. Gardırobu akıllara ziyandı. Pantolonlar, gömlekler, hatta çoraplar bile renklerine göre ayrılmıştı. Kravatlar ise düz ve desenli olanlar diye iki ana grubun altında renklerine göre sıralanmıştı. Hemen terfi ettiğinde ona aldığım kravata baktım, bordoların ortasında bir yerdeydi. Kendi pasaklı hallerimle ne yapacağımı düşündüm. Başak burcu sevgili yaparsan böyle olur işte, sabah akşam uğraşsan sen bu aşamaya nah gelirsin diye itiraf ettim. Sonra banyo dolaplarını kurcalamaya başladım. Tıraş losyonları (üç adet) bir göz altı kremi, iki parfüm, bir deo-roll on, tıraş makinesi -benim hediyemdi bu- havlular, bornozlar duş jelleri ve kelliği önleyen şampuana gelince benim de kendime güvenim yerine geldi. Yanına kendi saç bakım kremimi koydum. Evet, o daha düzenliydi, ama lepiska gibi saçı olan bendim.

Panjurları kapalı, karanlık küçük bir oda vardı. Evin en dağınık yeri burasıydı. Ütü masasının açık olması ve temiz çamaşırların sepette beklemesinden buranın ütü odası olduğunu anladım. Duvarlarda film afişleri asılıydı, Kuzuların Sessizliği, Seven ve Shining. Jack Nicholson'ın bana baktığı yerde başka bir kapı daha olduğunu fark ettim. Oda içinde oda. Elimi tokmağa götürüp açmaya çalıştım, kilitliydi. Salondan sesler geliyordu. Egemen gelmiş olmalıydı, odadan çıkarken

burun buruna geldik. “Gelmişsin ve keşfe çıkmışsın bile” dedi. Beni kucakladı ve ayaklarımı yerden kesti, gerçekten! Yatak odasına gideceğimizi düşünürken, kendimi mutfakta buldum. “Haydi, haydi! Rokaları yıkamaya başla, akşam güzel bir salata yiyeceğiz.” dedi. “Neyin yanında?” diye sordum gayri ihtiyari. “Tatlım” dedi, “kendine dikkat etmelisin benim disiplinimi de bozmanı istemiyorum. Akşamları ya sadece zeytinyağı ya da salata yiyoruz tamam mı?”

İsteksizce başımı salladım. Gece yatağa girdiğimizde midem gurulduyordu. Böyle uyumam mümkün değildi. Egemen’in nefesi yavaşladığında uyuduğundan iyice emin olmuş mutfağa doğru yola çıkmıştım. Hızlıca ekmek aradım. Evde ekmek yoktu. Buzdolabında kaşar peynir bakarken mutfağın ışığı yandı. Egemen gülümseyerek “Buzdolabı faresi yakaladım.” dedi.

“Öleceğim açlıktan!”

“Ölmezsın, alışırsın.”

Elimden tuttu, salonda koltuğa otururken beni de dizine oturttu.

“Bak canım, mesele açlık veya salata veya rejim değil aslında.”

“Ne peki? Başım döndüğü için yavaş yavaş anlat lütfen.” dedim en sevimli halimle. İlk gecemizde kavga etmek istemiyordum.

“Mesele teslimiyet, kendini bana bırak. Benim kurallarına uy. Her anlamda söylüyorum bunu. Artık benim kanatlarımın altındasın. Seninle ben ilgileneceğim.” dedi.

Ofise gittiğimde kızlar merakla etrafımı sardılar. ‘Erkek arkadaş yanına taşınma’ romantik komedisinde başroldeydim

sanki. Buna uygun hareket ettim, bana akşam yemeği hazırladığından - bu doğruydı- ve ateşli hoş geldin karşılamasından - bu doğru değildi- bahsettim.

Mailimde toplantı daveti yanıp sönüyordu. Bir arkadaşının resim sergisi açılışına gidecektik. Aynı anda telefonla aradı, garantici sevgilim benim.

Birkaç kez amirimi bana *aklın bir karış havada* der gibi baskarken yakaladım. *Amaan manita yapmışım keyfimi bozma* bakışı attım ben de ona.

İşten biraz erken çıkıp saçlarımı fönlettirdim. Eve geçip resmi davet kıyafetim olan kruvaze yaka kırmızı elbisemi geçirdim üzerime. Egemen de eve gelmişti. Beni baştan aşağı süzdü. Yeşil bir fular çıkardı çekmecedendi. “Bununla kombin yapmalısın.” dedi, “Gözlerinin rengini ortaya çıkartır, hem bak ben de yeşil kravat takıyorum, bana uymuş olursun.” Gözlerimin rengi ortaya çıkıyordu çıkmasına da kırmızı-yeşil Pinokyo gibi olmuştum. Bu yorumum Egemen’i çok eğlendirdi. “İlahi nereden geldi aklına? Ha ha ha!” diye uzun uzun güldü. “Unutma bana teslimsin!” diye yarı şaka yarı ciddi hatırlatıp üzerini değiştirdi. Yeşil fularım boynumda beraber yola koyulduk.

Birlikte yaşamamızın birinci ayını tamamlamıştık. Şimdi den dört kilo vermiştim. Victoria-David Beckham çifti gibiydik. Sadece fiziksel olarak şekle girmiş değildim Egemen sağ olsun her şeyle ilgileniyordu. Bir şey düşünmek zorunda olmamak ne kadar güzelmiş meğer. Fatura takibinden, saç rengime, hangi elbise ile ne renk ayakkabı giyeceğime kadar hiçbir şey için kafamı yormuyordum. İşle ilgili bir şeyde

dahi onu arıyor, fikrini alıyordum. Dışarı çıkacaksak onun istediği yere, onun arkadaşlarıyla gidiyorduk. Çevremden buna karşı çıkanlar olmadı değil. Özellikle Hande. Güya en yakın arkadaşım. Beynimi iptal etmişmişim. Her şeye karışmış Egemen. Bırak karışsın! Karışmıyorken sanki Nobel almak üzere miydim? İşte şimdi ne yapıyorsam onu yapıyordum. Sabah git akşam gel. Herkesin her dediğini dinlememek gerek belki de. Çocukluk arkadaşın bile olsa...

“Neden bu kadar bitki var salonda Egemen? Doğal yaşam parkı gibi burası? Ağaç değil mi bunların hepsi?”

“Evet canım. *Bonsai* ile başladım. *Bonsai*’nin anlamını biliyor musun?”

Omzumu silktim, alt dudağımı da bilmiyorum gibisinden büzünce çok hoşuna gitti Egemen’in.

“Aman aman, ne şeker bilmezmiş benim aşkım!” diye yanaklarımı sıkıştırdıktan sonra “Saksıdaki ağaç demek. Bu kadar bitki var çünkü ben budamayı seven bir adamım.”

“Evet, minyatür bir ormanın var burada. Egemen bu arkadaki odanın içine açılan bir oda daha var, o ne?” Dudaklarımı büküp sevimli sevimli sağa sola sallanarak sordum.

“Hobi odam orası benim.”

“Ne yani? Resim falan mı yapıyorsun?”

“Resim sayılmaz aslında, heykel gibi düşün... tam öyle de değil.”

“Görebilir miyim?”

“Şirinlerin sonunda dediği gibi, uslu bir çocuk olursan görebilirsin!”

Uslu bir çocuk? Daha nasıl uslu olabilirdim ki?

Ofiste geçirdiğim zaman kadar terzide vakit geçiriyordum, küçült, daralt, kısalt bütün gardırobu elden geçirdim. Akşam eve gelip aynanın karşısına geçiyor, saçlarımı tararken - en beğendiği yerim saçlarımdı - Egemen'in hoşuna gidecek surat ifadeleri çalışıyordum. Kendime onun gözüyle bakıyordum. Boynumu kırk beş derece eğiyor, gözlerimi kırpıştırarak gülümsüyor, ağzımı hafifçe aralayarak hayret ediyor, ellerimi çırparak seviniyordum.

Ofistekilerle çok sık tartışır olmuştum, nedenini anlamıyordum ta ki yaz gelene kadar. Nihal'le klima yüzünden atıştığımızda Mehtap aslında neyin ne olduğunu açık etti. Temmuz'a girmemizle beraber klima en soğuktaydı. Kutup ayısı gelse soğuktan donardı o derece yani! Sonra bunu Nihal'e söyleyince, sen üşüyorsun diye herkes sıcaktan pişemez dedi ve kalın giyinmemi tavsiye etti. İşte bu kadar! Ben yine de uzlaşma peşindeydim ki Mehtap gelip "Hangi mevsimde olduğumuzu Egemen'e sorsana Aslı. O söylerse yazın geldiğini idrak edersin belki." dedi gözlerini devirerek. Sanki ben mevsimin ne olduğunu bile kendi kendine bilemeyen bir kadındım. Bunlar tabii ki kıskançlığın kelimelere dökülmüş halleriydi. Her şeyle kendi başına debelenen bu kadınlar açıkça yerimde olmak istediklerini söyleyemedikleri için iğneliyorlardı. Tam bir klasik!

Akşam Egemen'e anlattım her şeyi. Hiç şaşırmadı. "Daha dur neler göreceksin." dedi. "Ne düşünüyorum Aslı'cım. Bence çok fazla kişiyle görüşüyorsun. Hiç gerek yok bu kadarına. Biraz eleyebilirsin. Vaktini daha etkin kullanırsın. Böyle saçmalıklara da canın sıkılmaz."

Her zamanki gibi haklıydı.

Toplantılara katılmak bir eziyet haline gelmişti. Çok sıkılıyordum. İlgileniyor gibi gözükme için önümdeki kâğıtlara not tutar gibi yapıp aşkımın ismini yazıyordum, yukarıdan aşağıya, sağdan sola ve diyagonal bir sürü Egemen. Bana soru gelmesin diye de dua ediyordum. Yine böyle bir toplantı son toplantım oldu. Her şey benim geç kalmamla başladı. Kapıyı tıklatıp içeri girdim, üzerime bir anda dönen bakışlara aldırmadan her zaman oturduğum yere yönelmiştim ki Mehtap'ın orada oturduğunu gördüm. Ben de mecburen boş olan tek koltuğa geçtim. Benim girişimle anlık olarak duraklayan konuşmalar bütün hızıyla devam ediyordu. Ne kadar sıkıcıydı her şey. Tam karşımda ofisimizin pırıl pırıl camı duruyordu. Bir anda orada kendimi gördüm. Aylardır ayna karşısında çalışmanın verdiği alışkanlıkla mimiklerimi denemeye başladım. Yeni bulduğum yanakları hafifçe tombullaştırıp kafayı öne eğerken gülümseme ifademi deniyordum ki müdürümüzün bana "Aslı Hanım beni duyuyor musunuz?" diye bağırmasıyla kendime geldim. Üçüncü kez soruyormuş, öyle dedi. Herkes bana bakıyordu. Bu pazartesi toplantısıydı, yani bütün ofis oradaydı neredeyse. Bu da demek oluyordu ki, ben cama uzun uzun suratlar yaparken hepsi beni izlemişti. İşin daha da kötüsü, o en son ifade suratıma yapışıp kalmıştı. Müdür bana bağırıyor, bense tombullaştırdığım yanaklarımla gülümseyerek ona bakıyordum. Toplantı bitmeden masamın başında eşyalarımı bir kutuya koymuş kös kös evin yolunu tutmuştum. Tamam, her şeyi Egemen hallediyordu ama bu yaştan sonra ondan harçlık mı alacaktım?

Moralim çok bozuktu. Akşam Egemen'e bu haberi verdiğimde şaşırmadı.

"Boş ver, zaten potansiyelini gerçekleştiriyordun orada. Benim aklımda seninle ilgili başka planlar var."

Galiba evliliğe giden yolu işaret ediyordu.

Birkaç hafta sonra kendime gelmiştim. Sanki senelerdir çalısan ben değildim, tam bir ev kuşu olup çıkmıştım. Uzun zamandır görüşmediğimiz Hande aradı. İlla buluşalım diye tutturdu. Dışarı çıkmaya çok üşensem de, ısrarı karşısında daha fazla dayanamadım.

Beni gördüğünde bir çığlık attı. “Ne oldu sana!” Kendine gel dedim, iyiyim ben. “Hayır” dedi, “Aslı görmüyorsun kendini çok küçülmüşsün.” Bu faslı kapatınca bu kez işten atılmama taktı. Her şeyi abartmaya ne kadar da meraklıydı bu kız. “Egemen’den sonra ne olacak peki?” diye sordu. Egemen’den sonrası yoktu hâlbuki benim için. Öncesi bile yoktu. Kalkmak istedim. Taksiye kadar geçirmek içi ısrar etti. Yolda beklerken “Son bir şey sormak istiyorum Aslı. Bu kadar fedakârlık neden?” dedi. “Egemen beni sevsin istiyorum Hande” dedim “anlıyor musun?” başını sağa sola salladı. Sonra bana sarıldı. Taksiye bindiğimde endişeli gözlerle el sallıyordu. Eve döndükten sonra annem aradı. Hande bizimkilerle konuşmuş, ortalığı velveleye vermiş belli ki. Kadın iki gözü iki çeşme, illa gel, işin yokmuş madem biz sana burada bakarız diyor. “Oldu” dedim, “bu saatten sonra başlangıç noktasına geri dönemem.” Ablam aldı sonra telefonu, bir işte dikiş tutturamadığımı ve son derce ahmak olduğumu söyledi. Telefonu yüzüne kapattım.

Evde zaman çok keyifli geçiyordu. Sabahları Egemen işe gitmeden önce beni uyandırıyor. Ben de kravatını düzeltiyor sonra camdan el sallayarak onu uğurluyordum. Sonra biraz daha uyuklayıp televizyon izliyordum. En sevdiğimse reklamlardı. Özellikle konut projesi reklamları. Onlar ek-

randa döndükçe mutlu çiftlerin yerine bizi koyuyordum. Favorim “*BRUNCHİSTANBUL*” projesiydi. Kalın bir ses İstanbul’un “*yeni yaşam merkezi, ev ve otel konsepti bir arada! Orada yaşamıyormuşsunuz da kahvaltı yapıp ayrılacaktınsınız hissi veren daireler!*” diyordu, bu esnada kamera portakal suyu, omlet, pastırma ve reçelin olduğu masadan Boğaza açılan pencereye yapılan yakın çekimle bitiyordu.

Televizyon dışında ikinci ilgi alanım ise hobi odasıydı. Bir gün Egemen isteyken odanın kapısını kurcalamaya karar verdim. Torna vida falan hepsini hazırladım. Epey uğraştım ama başaramadım açmayı. Zamanın nasıl geçtiğinin farkında varmamışım, Egemen gelmiş o sırada.

“Seni yaramaz!” dedi arkamdan yaklaşıp. Korkudan zıpladım. Bana kızacağından emindim. O ise başka bir şey demeden salona götürdü beni. “Çok mu merak ediyorsun içeriyi.” Evet, anlamında başımı salladım. Mahcup bir şekilde boynumu eğdim. Artık Egemen’i çözmüştüm. Neyin hoşuna gidip neyin gitmeyeceğini iyi kötü anlamış, sadece kelimelerimi değil vücut dilimi de ona göre ayarlıyordum.

“Az kaldı görmene.” Girişte torbalar duruyordu. Bana kıyafet almış. Kırmızı bir sürü elbise. Kucağına oturtup tek tek denetti hepsini.

“Egemen” dedim, “gerçekten çok küçüldüm galiba, bak-sana çocuk mağazasından bunlar.”

“Tatlım hep demiyor muydun bu çocuklara ne güzel şeyler yapıyorlar diye, bak işte şimdi onlara sığabiliyorsun. Haydi, sana bir film açayım” dedi.

“Dondurma da isterim ama!”

Kanepede bacaklarımı sallayarak filmi izledim. Dondurmamı getirdi. Beni dizine yatırıp saçlarımı sevdi, sonra uyumaya götürdü.

Annem aradı ertesi sabah telefonu açıp ona laf yetiştirme-ye gücüm kalmamıştı. Akşam Egemen benim yerime mesaj atabilirdi pekâlâ. Ertesi gün ve daha sonraki günler birbirinin benzeri geçti; uyku ve televizyon. Banyo yapmaya bile halim yoktu, Egemen yıkıyordu beni.

Bir sabah gözlerimi açtığımda kollarımı oynatamadığımı fark ettim. Bacaklarımı da kımıldatamıyordum. Şaşkınlık içerisindeydim. Çığlık atmak istedim. Ağzımı açamıyordum. Egemen beni seyrediyordu. Yanımdan kalktı, dolaba doğru yürüdü. Kısmi felç geçirdiğimi, ambulans çağırmak için telefon edeceğini düşündüm. O ise elinde benim ona aldığım kravatla döndü sonra. Kravatı vücudumun belli yerlerine- kollarıma ve bacaklarıma ve bir de kafama- dolamakla yetindi. “Haydi bakalım. Küçük bir yolculuğa çıkacağız şimdi” dedi. Beni aldı ve yavaş adımlarla ütü odasına doğru yürümeye başladı.

Konuşamıyor, hareket edemiyordum. Vücudumdaki bütün kan beynime hücum etmiş gibiydi. Çalışmadığı zamanlara inat cayır cayır işliyor, felaketin eşiğinde durduğumu söylüyor, al sana *Game Over* diyordu.

Bana teslim olmalısın dediğinde neyi kastettiğini anlayamamış olmama şimdi hayret ediyordum. Oysa basit bir anlaşma yaptığımıza inanmıştım. Ben onun istediği gibi olacaktım. O da beni sevecekti.

Yapacak bir şey yoktu artık. Hande'yi düşündüm ve beni uyarmaya çalışan herkesi. Aslında ne çok şey vardı beni devam etmekten alıkoyacak, ama köprüden önceki son çıkışı kaçırmıştım.

Odanın kapısını açtığımda önce hiçbir şey görmedim. Karanlığa gözlerim yavaş yavaş alışmaya başladığında duvara çivilenmiş parlak sarı plaketeri seçebildim. Üzerlerinde isimler yazıyordu, kadın isimleri. Ahu, Asu, Aslı, Bengi, Burcu, Canan.... Her bir plakanın altında farklı renkteki kravatlarla asılmış kırmızı elbiseli, uzun saçlı, donuk bakışlı kadın kuklaları vardı.

“İşte bakalım yerine koyalım seni. İki tane Aslı oldu ama neyse. A harfinde çok birikti zaten. H harfi ise boş. Ne dersin Hande'yi de misafir edebilir miyiz burada? Senden alabilirim değil mi telefonunu? Niye soru soruyorsam, cevap verebilecekmişsin gibi.”

Üzerimdeki kravata uzandı.

“Sen nasıl istersen Egemen.” dedi sesini incelterek, sonra arkasına bakmadan odadan çıktı.

Kapı kapanırken çıkan gıcırtıyı izleyen karanlık, tıpkı ağır bir yorgan gibi, üzerimize usulca serildi.

BİR DOĞUM GÜNÜ MASASI

Otuzlu yaşlardan sonra fasıllarda kutlanan bu doğum günleri acıklı değilse nedir sahi?

“Haydi şerefe! Gökçe hadi ama yavaşsın bu akşam.”

Mert kadehini burnumun dibine sokmuş yüzüme bakıyor. Daha fazla sallayıp durmasın diye “cheers canım” diyerek tokuşturuyorum kadehi.

“Ayy sakın bozmayın” diyor Özge.

Bir anda orada olma amacımız ortaya çıkıyor, en güzel fotoğrafımızın çekilip sosyal medyada paylaşılması gerekliliği. Kendimi kadehi uzatmış poz verirken buluyorum. Herkes

bir anda resim çekmeye, poz vermeye başlıyor. *Selfieler* basıyor dört bir yanımlı. Cumartesi gecesini çok eğlenerek geçirdiğimiz cümle âleme afişe edilirken, buzlu badem tabağında taglendiğimi haber vermek üzere uyarı veriyor telefonum. Sahi ne işim var burada benim? Çünkü yalnız kalmamam gerekiyor. Boşandıktan sonra arkadaşlar da paylaşıldığından benim elimde bunlar kaldı. Sinan halıların yanı sıra daha eğlenceli arkadaşlarımızı da aldı.

“Durun durun, Nesli’nin şerefine içiyoruz bu akşam. Sahi kaç oldun Nesli?”

“Kaç olursam olayım senden hep iki yaş küçüğüm sevgili Volkan.”

“Erkekler için yaşlanmak sorun değil canım, biz yıllandıkça kıymetleniyoruz. Hahahay.”

Siz hep kıymetlisiniz. Sinan örneğin. Ne oldu ona? Hiçbir şey. Bir kez daha evlendi, 5 ay sonra da çocuğu oldu. Ya ben? İşte etrafı salaklarla çevrili, ıssız bir ada gibi kalakaldım. Fası heyetinin kavruk kemancısı kulağının dibinde çalınca Volkan irkilip kendine geliyor, eline bir yirmilik sıkıştırıp *Huysuz ve Tatlı Kadın*’ı istiyor. Bu Meltem’in şarkısı, Volkan bu şarkıyı isteyince Meltem kırılıp dökülerek şarkıya eşlik ediyor. Haydi, hep bir ağızdan, *aşk gibi, sevdâ gibi, huysuz ve tatlı kadının*. Meltem’in iç çekerek göz süzdüğünü görünce şarkıyı kendisiyle özdeşleştirdiğini anlıyorum, hâlbuki bir buçuk metre boyuyla altmış kilo çeken, buna karşılık kırmızı streç pantolon ve tay tüyü platform botlarından taviz vermeyen Meltem’in şarkısı olsa olsa “zevksiz ve bodur kadın” olur. Birbiri arkasına istek şarkılar devam ediyor. Bu eziyet ne zaman sona erecek diye beklerken gecenin en eğlenceli kısmı başlıyor. Masadaki dağılım iki evli çift, bir

uzatmalı sevgili ve ben. Çiftlerden Meltem ve Mert'in bir oğlu, Nesli ve Fırat'ın ise bir kızları var. Uzatmalı sevgililer Volkan ve Özge çiftinin bir "minnoş" kedileri mevcut. Kediler ve çocuklar yarışmaya başlıyor. Mert bu kez telefonunu burnumun dibinde sallandırıyor, "baksana ne kadar büyüdü Gökçe teyzesi" diye resimleri arka arkaya gösteriyor. Ekrandan anası gibi poposu yere yakın bir velet bana bakıyor. Nesli bu atak karşısında boş durmuyor, derhal kendi "prenses"lerinden bahsetmeye başlıyor. Şöyle akıllıymış, böyle şirinmiş resimlerle de destekliyor. Videolu gösterime geçeceği sırada, "Nesli, şaşı mı azcık?" diye soruyorum. Bu kesinlikle daha fazlasına engel oluyor. Çok meraklıysanız oturun evinizde çocuğunuzla, kafamı şişirmeyin benim! İşte böyle olursunuz demeye kalmadan Volkan ve Özge'nin kedilerinin dahi olduğu ortaya çıkıyor. Anlattıklarına göre Yeşilaycı -paketten sigara çıkartıp kıran- ve tuvalet terbiyesi almış -klozetin üzerine çıkıp işini gören- bu kedinin mace-raları sonraki yarım saate damgasını vuruyor. Bir ara kedi mi alsam diye bile düşünüyorum, klozet kapağı kaldırmaktan aciz Sinan'ı hayatıma sokana kadar sifon çekmeyi bilen bir kedi ile hayatımı paylaşmak daha mı akıllıca olurdu acaba? Kediler bencildir, nankördür derler ama Sinan'dan daha nankör bir hayvan düşünemiyorum. Adam halıları aldı resmen. Benim kartımdan on iki taksitle çekilen ve zaman zaman üzerinde yuvarlandığımız halıları bile aldı. Hayatımın yedi senesini tek başına çiğneyip geçmek, ayaklarının altında bir yumuşaklık hissi yaratmaya yetmemiş olmalı.

"Hepimize orta kahve ustam!" Volkan'ın sarhoş sesi kahve ısmarlıyor bütün masaya. Bir Çingene yaklaşıyor elinde karanfiller "Güzel ablalarım çiçekler" diyerek zorla elimize tutuşturuyor çiçekleri. Masada tek sap ben olduğumdan

olsa gerek yanaşıyor, “bakayım falına?” İstemem desem de savamıyorum başımdan. “Ayy baktır valla Gökçe, ne çıkacak bakalım? Bizim falımız fallanmış, kısmet sana gerek artık bu saatten sonra, ha ha.” Nesli’nin bu tezahüratlarıyla daha da cesaret bulan kadın bir sandalye çekiyor yanıma, önce fincanımı kapattırıyor, sonra elimi kararmış, sert avuçlarının içinde sıkıca tutuyor, hareket ettiremiyorum. Kadının karanlık gözleri var şimdi karşımda sadece. Masadakilerin bize olan ilgisi çoktan kayboldu.

“Güzel kız, sen kısmetlerini hep kaçırmışsın. Sapsız tencere gibi kalmışsın ortalarda.”

“Neyi kaçırmışım ben ya? Ohoo, içimi açacak şeyler söylemen gerekmiyor mu senin? Para vermem bak.”

“Canın sağ olsun güzel gözlüm. Ben ne görürsem onu söylerim. Her şeye burun kıvrırsın, ömür böyle geçmez. Zaten hayat çizgin de kısa bak.”

Beraber avucumun ortasında uzanan çizgilerden en kısa olanı bakıyoruz. Parmağını üzerinde gezdiriyor iyice göreyim diye. Aşk hayatımı gösteren çizgiyi gösteriyor sonra kesik kesik, zig zaglar çiziyor. Kariyer çizgim ise belli belirsiz, varla yok arası. Hayat çizgimin üzerinden geçiyor tekrar. Zaten zırt diye kesiliyor. Aceleyle elimi çekiyorum elinden. Fincana uzatıyor elini;

“Senin için kararmış.”

“Yapma ya, neden acaba?”

“Bu karanlığın ortasında esmer bir adam var, yanında da bir kadın. Sen değilsin ama o kadın, kısa boylu sarışın buradaki.”

Yok artık, kadın eşkal veriyor resmen. Belli etmemeye çalışıyorum, ama kalp atışlarım hızlanıyor.

“Bu adamın kalbinde sen de varsın ama. Seni de düşünür. Bir sızı, na şurasında. Bir kuş var burada başının üzerinde, kumru mu desem, güvercin mi?”

“Serçe” diye atılıyorum, kadın “işte, artık avucumdasin” dercesine bakıyor.

Yeni tanıştığımız zamanlardı. Sinan’la, beraber plajdaydık. Havlusunu benimkinin yanına sermişti. Güneş omuzlarında parlıyordu. Tam önümüze bir serçe kondu. Kıpırdamadan durduk gitmesin diye. Yerde duran tabağın içindeki karpuz sularına dikmişti gözünü. “Ne kadar naif değil mi?” dedim serçeyi göstererek. “Biliyor musun, naif demen çok hoş. Kimse böyle söylemiyor bugünlerde.” dedi. Beraber olmaya başladıktan sonra naif dediğim o an âşık olduğunu itiraf etmişti bana. Kollarının arasında ben küçücük olana kadar sıkar, “naif serçemsin sen benim” derdi.

“Küçük bir de çocuk var bak burada” dedi kadın.

“Yeter!” dedim, çantamı aldım kucağıma kafam önümde içini kurcalıyorum para aramak bahanesiyle. Gözlerimin dolması geçsin diye oyalanıyorum. Fasıl heyeti son turuna başlamış, arkadan sitemli sesi geliyor kemancının; *duydum ki unutmmuşsun, gözlerimin rengini*. Derin nefes al Gökçe, bir kez gülümsersen bitecek bu da. Sonunda kafamı kaldırabiliyorum. Bulduğum parayı sıkıştırıyorum avucuna, daha fazla konuşmasın istiyorum. Gidiyor nihayet. İnce filtre sigaramı çıkartıp yakıyorum ardından, duman diye bir şey yok, bir halta benzemiyor.

Şerefeci başı Mert tekrar kadehini kaldırıyor, yavaşça vuruyor benimkine.

“Şerefefe!”

Hay şerefeler götürsün seni e mi? Adamın bir derdi kadeh tokuşturmak.

“İntihar etmeyeceksek içelim bari.” diyorum.

“Efendim?” diyor.

“Boş ver canım, hadi, cheers.” diyerek masanın geri kalanına uzatıyorum kadehimi.

KRAVATLI MAVİ SAKAL

SANEM BOZKURT

“Aceleyle çantayı karıştırıp cüzdanı buluyorum, uzatırken üzerinde bir yazı olduğunu fark edip geri çekiyorum. Resepsiyondaki görevlinin eli havada kalıyor. Beyaz zemin üzerine kırmızı, büyük puntolarla EVLİLİK ÖLDÜRÜR yazıyor. Gözlerime inanamadan bir kez daha okuyorum. Daha önce nasıl fark etmemiş olabilirim ki bu yazıyı? Nikâha kadar geri sarıyorum, nikâh memuru bizi karı koca ilan edip evlilik cüzdanını Ebru'ya uzatıyor, Ebru da elindeki cüzdanı davetlilere doğru sallıyor. Bu sırada en önde oturan ve elbisesinde orantısız payet kullanılmış teyzemin kıyafeti yüzünden gözlerim kamaşıyor.”

Sanem Bozkurt bize kırmızı tabanlı ayakkabılarıyla plazalarda çalışan, çekmecelerinde diyet bisküvilerden başka bir şey saklamayan, kına gecelerini gece kulüplerinde yapmak ve ne olursa olsun evlenmek isteyen kadınları, derin bir mutsuzlukla #çokmutluyuz selfileri çekenleri, evleri kentsel dönüşüme kurban edilen orta sınıfı, kurstan kursa taşıdıkları çocuklarının bir dâhi olmadığını fark eden anne-babaları mizahı elden bırakmadan, tam da bu dönemiyle anlatıyor.

ayizi kitap

ISBN 978-605-65272-8-9

